

Kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev.

URADNI LIST

deželne vlade za Slovenijo.

Vsebina: Začasni zakon o proračunu državnih razhodkov in dohodkov za leto 1920./1921. s finančnim zakonom za isto leto. — Pravilnik za odmero in pobiranje invalidskega davka. — Razglasi raznih drugih uradov in oblastev.

436.

Začasni zakon

o proračunu državnih razhodkov in dohodkov za leto 1920./1921. s finančnim zakonom za isto leto.*

Člen 1.**

Državni proračun razhodkov in dohodkov, predložen za leto 1920./1921., je sestavljen tako-le:

I. Redni razhodki in dohodki:

Redni razhodki:	dinarjev 2.239.005.824·86 in kron 3.808.437.216·—
Redni dohodki:	dinarjev 1.954.443.969·— in kron 7.563.127.685·—
Nedostatek dohodkov proti razhodkom	dinarjev 284.561.855·86
Prebitek dohodkov proti razhodkom	kron 3.754.690.469·—

II. Izredni razhodki in dohodki:

Izredni razhodki:	dinarjev 518.387.656·14 in kron 1.139.415.034·—
Izredni dohodki:	dinarjev 12.500·— in kron 155.757.634·—
Nedostatek dohodkov proti razhodkom	dinarjev 518.375.156·14 kron 983.657.400·—

III. Skupni redni in izredni razhodki in dohodki:

Redni in izredni razhodki skupaj	dinarjev 2.757.393.481·— in kron 4.947.852.250·—
Redni in izredni dohodki skupaj	dinarjev 1.954.456.469·— in kron 7.718.885.319·—
Nedostatek	dinarjev 802.937.012·—
Prebitek	kron 2.771.033.069·—
Krone izpremenjene v dinarje 1:4	dinarjev 692.758.267·25
Ostane čisti nedostatek	dinarjev 110.178.744·75

Člen 2.

Nedostatek, izkazan v členu 1., se pokrije s kreditnimi operacijami, razloženimi v členih 19., 20. in 21. tega zakona, v kolikor se ne bi mogel pokriti z novimi državnimi dohodki.

Člen 3.

Proračuna: razhodkov pod A in dohodkov pod B sta sestavna dela tega zakona.

Člen 4.

V sporazumu s pristojnimi ministri in po odobritvi ministrskega sveta potrdi minister za finance specialni del tega proračuna po partijah in pozicijah v mejah iznosa vsot, odobrenih po poglavjih.

Člen 5.

Tako potrjene partije so zakon ter se ne smejo ne prekoračiti ne uporabljati za nič drugega nego za to, kar je določeno v njih.

Če se prekoračijo brez predhodne in pristojne dovolitve, sta za to materialno in moralno odgovorna nakazovalec in računodajnik.

* Ta zakon je tukaj priobčen v obliki, ki jo je dobil po izpremembah in dopolnitvah z nastopnimi naredbami Njegove kraljevske Visokosti prestolonaslednika Aleksandra:

- a) z naredbu z dne 21. avgusta 1920. („Službene Novine kraljevine Srba, Hrvatov i Slovenaca“ št. 185, izdane dne 25. avgusta 1920.) in s popravkom v št. 189 z dne 31. avgusta 1920.;
- b) z naredbu z dne 29. septembra 1920. („Službene Novine kraljevine Srba, Hrvatov i Slovenaca“ št. 221, izdane dne 7. oktobra 1920.);
- c) z naredbu z dne 26. oktobra 1920. („Službene Novine kraljevine Srba, Hrvatov i Slovenaca“ št. 247, izdane dne 6. novembra 1920.).

** Stevilke v tem členu so natisnjene po prvotnem predlogu proračuna; zaradi povišanih in novo določenih partij v specialnem delu proračuna (naredba z dne 26. oktobra 1920.) pa so sedaj znatno izpremenjene.

Dopuščeni so virementi med pozicijami iste partije, skladno s členom 71. zakona o državnem računovodstvu. Tudi predsedniki (ban), oziroma poverjeniki pokrajinskih vlad, smejo po predhodnem sporazumu z delegatom ministra za finance izvrševati viremente med pozicijami; o tem je takoj obveščati generalno direkcijo državnega računovodstva.

Nekvarno členu 71. zakona o državnem računovodstvu so dopuščeni virementi med posameznimi proračunskimi partijami razhodkov istega poglavja pri Bosni in Hercegovini, Dalmaciji, Hrvatski in Slavoniji, Bački, Baranji in Banatu in Sloveniji kakor tudi v poglavju 9. a invalidske podpore v vsej kraljevini; samo da jih mora prej odobriti minister za finance.

Člen 6.

V zaključnem računu za leto 1920./1921. se mora izkazati in pojasniti, pri katerih partijah državnega proračuna so se izvršili virementi in zakaj.

Člen 7.

Ministri in nakazovalci morajo zahtevati odpiranje kreditov za svoje stroke po ministru za finance ter označevati kredite po poglavjih, partijah in pozicijah; generalna direkcija državnega računovodstva pa mora vknjiževati te kredite in voditi evidenco samo po proračunskih partijah, nekvarno členu 4. zakona o državnem računovodstvu.

Člen 8.

Noben nov državni davek v kakršnikoli obliki (davek, doklada, pristojbine itd.) se ne sme odmerjati ne izterjati od prebivalstva niti se ne sme že uvedeni poviševati, ako in v kolikor nima opore v zakonu in v zakonu o javni varnosti.

Oni državni organi, ki bi brez odobritve in odločbe ministra za finance odrejali ali izter-

jvali državne naklade, neodrejene in neodobrene v proračunu, niti ne na podstavi specialnega zakona ali specialne odločbe, se kaznujejo z izgubo čina in službe ter so materialno odgovorni za izterjane zneske.

Istotako ne smejo niti pokrajinske vlade niti samoupravna telesa: okrožja, županije, srezji, občine itd. brez prejšnje odobritve ministra za finance uvajati nobene nove doklade, tržne pristojbine ali kakršnekoli druge davščine, tudi če imajo pravico in pooblastilo v kakšnem deželnem zakonu. Posebno se ne smejo izterjati občinske doklade od onih davkov, od katerih se po veljavnih zakonitih določilih ne smejo pobirati doklade.

Pravico odobritve sme finančni minister omejeno ali neomejeno prenesti na svojega delegata ali pa tudi na nižja finančna oblastva.

Ako finančni minister, oziroma njegov delegat ali nižje finančno oblastvo, ne rešijo zaprosene odobritve v treh mesecih po prejemu predloga, je smatrati doklado za odobreno.

Člen 9.

Vsi državni dohodki, imenovani v proračunu, s katerimi država svobodno razpolaga, se vročajo, ko so izterjani, pristojni finančni blagajni, in sicer v onem denarju, v katerem so bili izterjani.

Člen 9 a.

Vse dohodke iz carin, monopolov in državne trošarine morajo oblastva ali organi, ki pobirajo te dohodke, redno izročati najbližjim podružnicam Narodne banke na račun ministrstva za finance. O vsakem vročenem znesku morajo obvestiti glavno državno blagajno tako dotična državna oblastva kakor tudi podružnice Narodne banke.

Člen 10.

Nobeno državno oblastvo razen ministrstva za finance ne sme za državno potrebo ne kupovati ne prodajati zlata, srebra, tujih valut in deviz. Istotako je minister za finance pooblaščen določati uradne kurze vsem tujim valutam.

Vse državne naprave in vse naprave, postavljene pod državno nadzorstvo, morajo izvrševati vse odredbe, ki jih določa minister za finance glede trgovine s tujimi valutami in devizami. Če jih ne, ima minister za finance pravico, da jim prepove poslovanje.

Člen 11.

Kredit za nezadostno določene razhodke sme nekvarno členu 27. zakona o državnem računovodstvu znašati 2% (dva odstotka) skupne vsote kreditov, odobrenih za redne materialne razhodke vsega proračuna.

Člen 12.

Znesek „kredita za drobne neimenovane potrebščine“ sme biti večji od zneska, določenega v členu 23. zakona o državnem računovodstvu, toda nikakor in nikdar ne sme presežati vsote 1.000.000 dinarjev.

Nekvarno določilom člena 28. zakona o državnem računovodstvu odobrava potrošek iz tega kredita do 10.000 dinarjev po zahtevi posameznih ministrov minister za finance, nad to vsoto pa ministrski svet po obrazložitvi ministra za finance.

Člen 13.

Z novimi zakoni in uredbami se ne smejo ustanavljati nova uradniška zvanja in mesta niti izvrševati imenovanja nanje, dokler se po isti

poti ne zagotove potrebni krediti za one državne razhodke, ki se niso mogli določiti v proračunu za leto 1920./1921.

Člen 14.

Rok, odrejen s členom 29. zakona o državnem računovodstvu za to, da se ministru za finance podajajo predlogi proračuna vseh ministrstev, se v zvezi s členom 207. tega zakona določa za proračunsko leto 1921./1922. najpozneje do dne 1. januarja 1921. Minister za finance mora sestaviti splošni predračun državnega proračuna do dne 1. aprila 1921.

Člen 15.

Nekvarno členu 133. zakona o državnem računovodstvu se s splošnim predlogom državnega proračuna za leto 1920./1921. vred narodnemu predstavništvu ne predloži zaključni račun poslednjega zaključenega proračunskega leta.

Člen 16.

Nekvarno členu 55. zakona o državnem računovodstvu in v zvezi s členom 207. tega zakona se vsi proračunski dohodki na račun tekočega leta 1920./1921. sprejemljejo do vštete dne 31. junija 1921.; do tedaj ostanejo knjige za vpisovanje državnih dohodkov za to leto odprte.

Člen 17.

Sprejemljejo se na znanje in odobravajo se že prej sklenjeni sporazumi z vlado Severnih ameriških držav za avanse v znesku 65.000.000 dolarjev po odločbah ministrskega sveta D R br. 53.751 z dne 27. decembra 1918., D R br. 37.381 z dne 18. maja 1919., D R br. 38.487 z dne 21. maja 1919., istotako posojilo 50.000.000 frankov, sklenjeno z vlado Velike Britanije in francoske republike z dne 9. januarja 1920. in posojilo 15.000.000 drahem, sklenjeno z grško Narodno banko pod D R br. 28. z dne 28. maja 1920. in odločba ministrskega sveta z dne 1. novembra 1919., I br. 3188.

Pooblastila ministra za finance.

Člen 18.

Minister za finance se pooblašča, da odredi in izvrši pobiranje davkov in vseh drugih državnih dohodkov skladno z veljavnimi zakoni in uredbami kakor tudi po določitih tega finančnega zakona, ki se nanašajo na uvedbo novih državnih dohodkov.

Člen 19.

Minister za finance sme po odločbi ministrskega sveta izdajati blagajniške zapise (bone) največ do 200.000.000 dinarjev z rokom 3, 6 in 12 mesecev in z obrestmi, ki ne smejo biti višje nego 6%. V to vsoto ne spadajo boni za osnovo obratne glavnice, izdani po členu 12. pogodbe z Narodno banko kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Člen 20.

Minister za finance sme po odobritvi ministrskega sveta sklepati posojila in začasna posojila v inozemstvu za izredne državne potrebe, da se tako okrepi pokritje Narodne banke in podpre domača valuta.

Člen 21.

Nekvarno kreditom, določenim v pogodbi z Narodno banko kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, sme minister za finance jemati iz nje potrebne vsote do 350.000.000 — dinarjev skupno, da uveljavi nove zakone o državnih dohodkih, dokler se ne zagotovi njih pravilni pritok.

Člen 22.

Začasne priznanice, ki se glase na več nego 1000 — kron ter so bile izdane na pridržanih 20% skupne vsote kronskih bankovcev, predloženih v kolkovanje, se morajo izpremeniti v stalne državne obveznice, ki bodo prinašale 3% letnih obresti in ki se morajo amortizirati do dne 31. decembra 1930.

Člen 23.

Generalna direkcija državnih dolgov mora sestaviti točno stanje tega visečega dolga na podstavi duplikatov priznanic, ki se morajo skladno s pravilnikom o kolkovanju kron v čim krajšem roku zbrati od naprav, katere so izvrševale kolkovanje.

V seznamke, ki jih je izdelati, se mora vpisati rodbinsko in krstno ime upnikovo, njegovo bivališče (kakor je označeno v priznanici) in znesek dolga o vsaki priznanici.

Ti seznamki naj služijo za kontrolo ob zamenjavi začasnih priznanic za stalne obveznice.

Člen 24.

Ker so te začasne priznanice namenjene kratkoročni uporabi, naj ukrene ministrstvo za finance, kar je potrebno, da se čim prej izdelajo stalne obveznice z maksimom garancije zoper možne zlorabe.

Člen 25.

Začasne priznanice za vsote, manjše od 1000 kron, se morajo izplačati najkasneje do dne 1. aprila 1921.

Člen 26.

Minister za finance sme iz državne gotovine izvrševati izplačila za potrebe, ki jih navajata točki 2. in 3. člena 41. zakona o državnem računovodstvu; pri tem pa se mora držati pogojev, ki so označeni s temi predpisi.

Člen 27.

Dokler se ne izvrši redna odmera davkov za leto 1919./1920. v posameznih krajinah, sme minister za finance izjemoma odrediti začasno pobiranje davkov od davčnih zavezancev na račun davkov omenjenih let. Tako nabrane vsote se bodo, ko bo odmera davkov dovršena, vračunile za vsote, odplačane kot davek.

Pravilnik, kako naj se pobirajo davki na ta način, kakor tudi označitev srezov, oziroma okrožij (kotarov, županij), v katerih bo postopati po tem pravilniku, izvrši minister za finance.

Člen 27. a.

Minister za finance sme članom davčnih odborov v Beogradu in v krajih okrožnih finančnih uprav dajati dnevno za odmerjanje rednih davkov in davka na vojne dobičke. Višino te dnevnice določi minister za finance po krajevnih razmerah.

Člen 28.

Minister za finance se pooblašča, da sme neizplačane račune iz prejšnjih let ministrstva za vojno in ministrstva za promet izplačevati iz prihrankov, ki bi se dosegli pri posameznih partijah in pozicijah v proračunu razhodkov teh ministrstev, kakor tudi iz eventualnih prebitkov državnih dohodkov, ki se dosežejo s povišbo tarif in taks pri prometnih napravah. Samo skrajno neodložna izplačila naj se izvršujejo z državnimi boni in posojili Narodne banke.

Člen 29.

Minister za finance se pooblašča, da sme takoj pričeti z delom za izvedbo katastra zemljiškega posestva v Srbiji in Črni gori in da za to delo predpiše poseben pravilnik.

Člen 30.

Minister za finance se pooblašča, da sme ustanoviti pokrajinske in sreske katastrske uprave. Njih število naj določi v mejah proračuna za leto 1920./1921. Šefi pokrajinskih katastrskih uprav imajo čin šefov ministrskih odsekov.

Člen 31.

Da se izvede in vzdržuje kataster in zato, ker ni zadosti službenega osebja, naj se ustanovi srednja strokovna geometrska šola, kateri minister za finance predpiše uredbo.

Člen 32.

Minister za finance se pooblašča, da sme pri finančnih delegacijah v Zagrebu in Novem Sadu ustanoviti direkciji katastra za Hrvatsko in Slavonijo in Vojvodino s potrebnim osebjem za vzdrževanje in izenačitev katastra v kraljevini, in sicer v mejah, določenih v tem proračunu.

Člen 32. a.

Minister za finance sme imenovati pri delegacijah finančnega ministrstva v Zagrebu, Ljubljani, Sarajevu, Splitu in Novem Sadu posebne pomožne organe: pomočnike delegatov, ki bodo nadzirali pravilno izvrševanje proračuna državnih razhodkov in dohodkov v dotični pokrajini skladno z zakonom o državnem računovodstvu.

Poslovanje, pravice in dolžnosti teh pomočnikov predpiše minister za finance s posebnim pravilnikom.

Člen 32. b.

Minister za finance naj takisto pri kontroli dohodkov ministrstva za promet in ministrstva za pošto in brzojav imenuje svoje delegate, ki bodo nadzirali, kako se uporabljajo dohodki za pokrivanje razhodkov ter izdajajo nalogi, da se prebitki občasno vročajo državni blagajni v izplačilo sklenjenih terminskih pogodb o raznih nabavah teh ministrstev v inozemstvu in v državi.

Člen 32. c.

Beograjski davčni oddelek se povišuje na stopnjo oddelka generalne direkcije državnega računovodstva; razdeliti ga je na odseke, ki naj se s posebnim pravilnikom ustanove po potrebi.

Beograjski davčni oddelek naj ima dva revizorja in potrebno število odsekovnih šefov. Upravnik beograjskega davčnega oddelka je po službi in plači enak načelniku ministrstva za finance, odsekovni šefi in revizorji pa so po službi in plači enaki šefom okrožnih finančnih uprav.

Glavni trošarinski kontrolor in glavni blagajnik beograjskega davčnega oddelka sta po plači enaka blagajniku generalne direkcije državnega računovodstva.

Porezniki (davčni uradniki) in trošarinski kontrolorji morajo imeti kvalifikacijo iz člena 13. zakona o davčni upravi, davčnih odborih in poreznikih, oziroma iz člena 70. zakona o državni trošarini. Odsekovni šefi in revizorji morajo imeti kvalifikacijo šefov okrožnih finančnih uprav, upravnik beograjskega davčnega oddelka pa mora imeti fakultetno izobrazbo ter je moral najmanj pet let službovati v davčni stroki.

Člen 32. č.

Porezniki in trošarinski kontrolorji, šefi, blagajniki in knjigovodje sreskih finančnih uprav so po službeni stopnji in plači enaki kontrolorjem, blagajnikom, knjigovodjam in revizorjem okrožnih finančnih uprav iz člena 11. zakona o ustroju glavnega državnega računovodstva, samo da znaša začetna plača poreznikov in trošarinskih kontrolorjev 1500 dinarjev.

Člen 32. d.

Stanovanska doklada poreznikom je ukinjena, razen poreznikom beograjskega davčnega oddelka. Za pota po srezu zaradi odmerjanja in pobiranja davkov imajo porezniki izza dne 1. junija 1920. mesečno potnino po 150 dinarjev.

Člen 32. e.

V vseh določitih zakona o neposrednem davku kakor tudi v določitih drugih zakonov, v katerih se omenjajo davčna uprava in davčni oddelki, se besedi: „davčna uprava“ nadomeščata z besedami: „generalna direkcija neposrednih davkov“, oziroma: „generalna direkcija posrednih davkov“, besedi: „davčni oddelek“ pa se nadomeščata z besedami: „finančna uprava“.

Člen 32. f.

Pri generalnem inspektoratu ministrstva za finance se ustanavlja odbor za presojanje vseh državnih nabav, ki se izvršujejo v inozemstvu v stroki ministrstev za vojno in mornarico, za promet, pošto in brzojav, za prehrano in obnovo dežel in uprave državnih monopolov.

Minister za finance predpiše pravilnik, s katerim se določi število članov tega odbora, delegatov in njih področje.

Člen 33.

Minister za finance se pooblašča, da sme ustanoviti nove oddelke s potrebnimi odseki, in sicer: pri generalni direkciji katastra: administrativni oddelek; pri generalni direkciji državnih dolgov: administrativni oddelek in računski oddelek; pri generalni direkciji državnega računovodstva: invalidski oddelek.

Člen 34.

Minister za finance se pooblašča, da sme izdati splošno pooblastilo generalnemu direktorju, pomočniku generalnega direktorja kakor tudi načelnikom oddelkov generalne direkcije državnega

računovodstva, da glede vseh vrst razhodkov, za katere so krediti že odobreni, odločajo o njih angažiranju ter izdajajo naloge za izplačila v zmislu členov 64. in 131. zakona o državnem računovodstvu, samo da smeta generalni direktor in njegov pomočnik odrediti izdatke, ki ne presegajo 100.000 dinarjev, načelniki oddelkov pa izdatke do 5000 dinarjev.

Člen 34. a.

Minister za finance se pooblašča, da sme pravico otvarjanja kreditov iz člena 13., točke b, uredbe o organizaciji ministrstva za finance prenesti na načelnika proračunskega oddelka pri generalni direkciji državnega računovodstva.

Člen 35.

Minister za finance se pooblašča, da sme število uradnikov pri generalni direkciji državnega računovodstva in istotako pri okrožnih in sreskih finančnih upravah z ozirom na dejanske službene potrebščine povečevati tudi preko števila, določenega v členih 4., 10. in 16. zakona o ustroju glavnega državnega računovodstva z dne 5. maja 1911., toda v mejah, ki jih določa proračun razhodkov.

Člen 36.

Minister za finance se pooblašča, da sme pri generalni direkciji državnega računovodstva, nadalje pri okrožnih in sreskih finančnih upravah imenovati osebje tudi brez kvalifikacije, ki se zahteva po členih 5., 12. in 16. zakona o ustroju glavnega državnega računovodstva z dne 5. maja 1911. To pa ne velja za generalnega direktorja državnega računovodstva.

Člen 36. a.

Minister za finance se pooblašča, da sme v sporazumu z glavno kontrolo za ustanovitev novih krajevnih kontrol: pri delegacijah ministrstva za finance (člen 9. uredbe), carinarnicah I. vrste in pri novih finančnih upravah, ki se ustanove v vsej kraljevini, izdati: za osebne razhodke 385.500—dinarjev, za materialne razhodke pa 74.500—dinarjev, skupaj torej 460.000—dinarjev. Materialne potrebščine, kakršne so: lokal, kurjava, razsvetljava, postrežba, pisarniško pohištvo in material, mora dajati oblastvo, pri katerem službujejo.

Člen 37.

Minister za finance se pooblašča, da sme iz vsot, dejansko izterjanih kot državne terjatve, ki so odpisane kot neizterljive ali zastarane, kakor tudi iz vsot pod državnimi terjatvami na katerikoli osnovi, ki državnim oblastvom niso bile znane, dajati nagrade osebam, ki so pomagale izterjati te terjatve; ta nagrada pa ne sme biti večja nego 10 % izterjane vsote.

Ta nagrada ne pristoji državnim organom, ki se morajo uradoma brigati za te terjatve.

Člen 38.

Finančni minister se pooblašča, da sme po sporazumu z ministrskim svetom na javni dražbi prodati vse one državne imovine, katerih vrednost ne presega 100.000—dinarjev.

Člen 39.

Finančni minister se pooblašča, da sme imenovati:

1.) v breme partije... s plačo ukaznega osebja pri carinarnicah, glavne revizorje, ki so za sedaj po plači enaki upravnikom glavnih carinarnic I. vrste, dokler se vprašanje o uradniških plačah sploh ne reši definitivno;

2.) v breme partije... za nove kemike in tehnologe, če ni dovolj kandidatov za ukazne tehnologe in kemike, neukazne in honorarne;

3.) v breme partije... in... s plačo zvaničnikov in pripravnikov, če ni dovolj kvalificiranih kandidatov, diurniste brez predpisane kvalifikacije, samo da ti ne morejo uveljavljati pravice do ukazne službe kakor kvalificirani zvaničniki in pripravniki.

Člen 40.

Institucija davčnih komisarjev in državnih izterjevalcev (eksekutorjev), kakor je bila doslej uvedena v Hrvatski in Slavoniji in v Vojvodini, se odpravlja, a minister za finance se pooblašča,

da v teh pokrajinah ustanovi nov stalež pomožnih konceptnih uradnikov s plačami od XI. do šestega VII. plačilnega razreda.

Kvalifikacija za to službo je zrelostna preizkušnja (matura). Toda one uradnike, ki so sedaj v tej službi, sme minister za finance imenovati tudi mimo te kvalifikacije in brez uporabljanja veljavnih predpisov. One pa, ki imajo višjo kvalifikacijo in ki so sedaj postavljeni za davčne komisarje v IX. in VIII. plačilnem razredu, sme imenovati za konceptne uradnike v njih dosedanjih plačilnih razredih istotako brez uporabljanja veljavnih predpisov.

Naslov teh pomožnih konceptnih uradnikov bodi:

V XI., X. in IX. plačilnem razredu „poreski poverenik 3., 2., oziroma 1. razreda“, onih v VIII. in VII. plačilnem razredu pa: „viši poreski poverenik 2., oziroma 1. razreda“.

Službo rečenih poverjenikov in njih uvrščanje v posamezne plačilne razrede z ozirom na pridobljene pravice predpiše minister za finance.

Člen 41.

Da se izenači služba državnih izvrševalcev v vseh pokrajinah kraljevine, razen v Srbiji in Črni gori, sme minister za finance predpisati uredbo o ustanovitvi novih mest pri davčnih oblastvih (uradih) z naslovom „davčni izvrševalci“ (eksekutorji), in sicer na podstavi uredbe, ki velja sedaj za izvrševalce v Sloveniji in Istri.

Davčne izvrševalce imenuje v svojem območju delegat ministrstva za finance v lastnosti poduradnikov s plačo in stanarino onih krajev, kjer se imenujejo.

Člen 42.

Minister za finance se pooblašča, da sme izvršiti obračun in izplačilo plač, poviškov, pokojnin, vzdrževalnin, narodnih priznanj in invalidskih podpor, neizdanih med okupacijo leta 1913. do konca leta 1919. uradnikom, upokojencem in invalidom prejšnjih kraljevin Srbije in Črne gore, računaje krone proti dinarjem in perperom po uradnem kurzu: 88 francoskih frankov = 100—dinarjev ali perperov in po kurzih ženevske borze v dotičnem letu glede švicarskih frankov in kron. V te plače se štejejo samo sistemizirane plače, brez doklad. Način in red, kako naj se izvršujejo izplačila, določi ministrski svet s posebnim odlokom.

Člen 43.

Minister za finance se pooblašča, da sme nevarno členu 47. zakona o državnem računovodstvu zaradi tehničnih neprilik objaviti v „Službenih Novinah kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca“ kot posebno prilogo dotične številke finančni zakon in proračun državnih dohodkov in izdatkov v celoti po poglavjih, a ne tudi po partijah in pozicijah.

Člen 44.

Minister za finance se pooblašča, da sme upravi državnih monopolov, če bi ji bilo treba, dati od monopolnih rednih dohodkov posojilo za nakup sirovih tobačnih vrst in drugih stvari za vse monopole kakor tudi za izplačilo potrebnih izdatkov za gojenje, nadzorstvo, nakup, prenos, vezanje in urejanje domačega tobaka in za fabrikacijo tobaka, vžigalic, cigaretne papirja in drugih monopolnih predmetov do 150.000.000 dinarjev; toda uprava mora prejeeto posojilo vrniti najpozneje do dne 31. avgusta 1921.

Člen 45.

Minister za finance se pooblašča, da sme upravi državnih monopolov dajati na razpolago bodisi iz državne gotovine, bodisi iz posojila potrebne vsote za nakupovanje zemljišč in za gradbo potrebnih tvorniških in skladiških stavb kakor tudi za nabavo potrebnih strojev in drugih potrebnih predmetov do 30.000.000—dinarjev; toda uprava mora to vsoto vrniti z amortizacijo dolga iz rednih dohodkov v roku desetih let.

Potrebne vsote se smejo dajati na razpolago samo, če se prej predloži načrt in troškovnik za vsak objekt.

Člen 46.

Minister za finance se pooblašča, da sme upravi državnih monopolov dovoliti tudi večje izdatke, nego je vsota, določena v proračunu za to leto, in priznati te izdatke v poteklem pro-

računskem letu 1919./1920., če bi bili dohodki iz prodaje tobaka, soli, petroleja, monopoliziranih vrednostnih papirjev, vžigalic, cigaretne papirja in alkohola večji nego dohodki, določeni v proračunu tega kakor tudi prošlega proračunskega leta, in sicer tako za potrošek potrebnih monopoliziranih predmetov kakor za stroške, ki so v zvezi s povečano vsoto dohodkov iz teh predmetov, in za povišbo izdatkov delavskih dnin in plač neukaznega nadzornega osebja, toda sorazmerno s povišanimi dohodki iz posameznih monopoliziranih predmetov.

Člen 47.

Ministru za finance se dovoljuje, da sme nevarno predpisu člena 116. zakona o državnem računovodstvu na predlog upravnega odbora samostojne monopolne uprave imenovati monopolno osebje na vsem ozemlju kraljevine po novi uredbi z dne 7. maja o službenih stališih, ne glede na število in službeni stališ monopolnega osebja, ki ju določa proračun, do skupne vsote, določene v proračunu, s plačo ukaznega in neukaznega monopolnega osebja in s poviški plač.

Člen 48.

Minister za finance se pooblašča, da sporazumno z upravo monopolov v Srbiji in monopolnimi upravami v Bosni in Hercegovini, Hrvatski, Sloveniji in Dalmaciji razširitev zakona o monopolih v Srbiji stopnjema uveljavi na vsem ozemlju kraljevine, pridrževaje stanje, kakršno je bilo leta 1920./1921., v kolikor to stanje ne vpliva na zmanjšek določenih državnih proračunskih dohodkov.

Člen 49.

Izvršitev teh zakonov o monopolih se poverja upravi državnih monopolov proti temu, da se na predlog ministra za finance z ukazom imenuje še šest članov upravnega odbora monopolne uprave, izmed katerih morajo biti štirje strokovnjaki iz novih pokrajin, ki naj z drugimi člani upravnega odbora vred opravljajo dolžnost, določeno v členu 6. naredbe o samostojni monopolni upravi, in pripravijo unificiranje monopolnih zakonov na vsem ozemlju kraljevine. Na imenovanje teh članov upravnega odbora se ne nanaša odstavek 3. člena 5. zakona o konverziji državnih dolgov. V ukazu o imenovanju se mora določiti doba, za katero so dotični člani lahko člani upravnega odbora. Nagrada tem članom se določa po členu 9. zakona o konverziji državnih dolgov, ki se izpreminja, ter se glasi: Od čistih dohodkov zastavljenih monopolov za pokrajine kraljevine Srbije v mejah iz leta 1914., se vzamejo 4‰ in iz te vsote se izloči ena sedmina, iz katere se mora dajati nagrada članu monopolne uprave, ki se imenuje na predlog onih, ki imajo obligacije srbskega državnega dolga. Drugim članom monopolne uprave, izvzemši upravnika državnih monopolov, se izplačuje tudi iz ostanka čistega dohodka nagrada po 100 dinarjev za vsako sejo upravnega odbora, ki se je udeležel.

Člen 50.

Uprava državnih monopolov mora voditi posebne knjige o dohodkih in razhodkih monopolov za Srbijo v mejah iz leta 1914. ter mora s temi dohodki postopati skladno z zakonom o konverziji državnih dolgov. Vse druge monopolne dohodke kraljevine mora dajati na razpolago ministru za finance.

Člen 51.

Uprava državnih monopolov ima pravico, da postavlja zasebne tvornice za vžigalice, petrolej in cigaretni papir pod svojo kontrolo s plačilom monopolne takse skladno z zakonom. Vendar ima monopolna uprava pravico, da odkupi vse izdelke tvornic, in sicer za toliko ceno, kolikor veljajo, ugotovljeno iz tvorniških knjig, povišano za doklado 10 % vse glavnice, ki je vložena v podjetju.

Ta odločba je izvršna po odobritvi ministra za finance.

Člen 52.

Uprava državnih monopolov je upravičena izdajati dovolila za izvoz predelanih proizvodov.

Člen 53.

Vse monopolno osebje v novih pokrajinah kraljevine se daje na razpolago upravi državnih

monopolov, ki ga po potrebi imenuje po svoji uredbi; potemtakem se tudi vsi krediti, določeni za plače in druge prejemke monopolnega osebja v novih krajinah, dajo na razpolago monopolni upravi, ki mora z njimi razpolagati po členu 46. finančnega zakona. Zato se dajo monopolni upravi na razpolago tudi vsi krediti za nove krajine, določeni za razhodke pri vseh monopolih.

Člen 54.

Ministru za finance se dovoljuje, da sme zakon o uvedbi monopola na saharin in druge umetne materije za slajenje, ki velja v Bosni in Hercegovini, uporabljati na ozemlju vse kraljevine ter predpisati potrebni pravilnik, s katerim naj se uravna postopanje za izsledovanje in kaznovanje krivcev po tem zakonu.

Člen 55.

Upravnemu odboru monopolne uprave se dovoljuje: da sme po členu 6., točki 2., svoje uredbe določati ceno vsem monopolnim predmetom po današnjih tržnih cenah sirovin in drugih stroških, ne glede na veljavna zakonita določila o prodajnih cenah v členu 114. zakona o tobačnem monopolu, v členih 8., 8. a. in 8. b. zakona o solnem monopolu in v členu 15. zakona o ustanovitvi novih državnih monopolov;

da sme določati cene za odkup tobaka v listju po sedanjih cenah, ne glede na člena 5. in 6. zakona o tobačnem monopolu in v zmislu člena 6., točke 1., uredbe o samostojni monopolni upravi, a vedno po odobritvi ministra za finance;

da sme določati dnevnicke članom odkupnih komisij in njih pomožnemu osebju kakor tudi članom komisije za izdelavo znamk, ne glede na člen 79. zakona o tobačnem monopolu in na člen 36. zakona o taksah, a po odobritvi ministra za finance;

da sme pobirati od proizvajalcev za komisijske stroške po členu 78. zakona o tobačnem monopolu do 5 dinarskih par za vsak kilogram.

Člen 55. a.

Nekvarno predpisi člena 57. zakona o državnem računovodstvu je poleg upravnika državnih monopolov kot nakazovalca, ki mu je predpisana dolžnost v členu 174. zakona o tobačnem monopolu in s členom 6. pod a) uredbe o samostalni monopolni upravi, nakazovalec druge stopnje pri upravi državnih monopolov tudi načelnik računovodstvenega oddelka. Gredo mu pravice in dolžnosti:

1.) da v računskem oziru izvršuje vse odločbe upravnega odbora in rešitve upravnika državnih monopolov, ukrenjene po uredbi in monopolnih zakonih;

2.) da podpisuje splošne in specialne naloge za angažiranje kreditov monopolnim napravam in uradom v mejah vsot, odobrenih s proračunom do 1000.— dinarjev, kakor tudi otvarjanje kreditov predmetom, za katere posamezni oddelki izvršujejo nabave monopoliziranih in drugih stvari in predmetov, potrebnih za monopolno upravo, iz proračunskih kreditov in po finančnem zakonu na podstavi izdanih odločb upravnega odbora ali rešitev upravnika državnih monopolov;

3.) da podpisuje vse naloge in listine, po katerih se izvršujejo izplačila, ter denar vlaga v blagajno na podstavi pristojno izdanih rešitev.

Člen 56.

Upravnemu odboru monopolne uprave se dovoljuje, da sme začasno izdati ministrstvu za prehrano in obnovo dežel kot obratno glavnico:

1.) za prehrano prebivalstva:

za obratno glavnico samoupravnim zastopom, krajevnim odborom, za podporo onim, ki so trpeli v vojni, in javnim prodajalcem dinarjev 20.000.000.—;

2.) za obnovo gospodarske moči države:

za nabavo kmetijskih priprav, obrtnega orodja in materiala, za obnovo industrije in nabavo sirovin zanj 100.000.000.—.

Obe te vsoti mora minister za prehrano in obnovo dežel sukcesivno vrniti državi blagajni, kakor in v kolikor se izplačata, in v onem denarju, v katerem se izplačata.

Člen 56. a.

Minister za finance se pooblašča, da sme dati ministrstvu za prehrano in obnovo dežel do 20.000.000.— dinarjev za nabavo živil za prehrano prebivalstva siromašnih pasivnih krajin vse kraljevine.

Člen 57.

Minister za finance se pooblašča, da sme ministru za kmetijstvo in vode začasno dati za nabavo živalske krme za leto 1921. iz letine 1920.:

za državni živinorejski zavod	
do	300.000.— din.
„ šolo za živinorejo v Kraljevu	20.000.— „
„ poljedelsko šolo v Šabcu	10.000.— „
„ poljedelsko šolo v Skoplju	10.000.— „
„ nižjo kmetijsko šolo v Bitolju	10.000.— „

Minister za kmetijstvo in vode, oziroma omenjeni zavodi, morajo dvignjene vsote vrniti, ko se odobri proračun za leto 1921./1922.

Člen 58.

Minister za finance se pooblašča, da inspektoratu ministrstva za kmetijstvo in vode na Cetinju dovoli 150.000.— dinarjev iz državne gotovine (kot obratno glavnico) za nabavo modre galice, žveplovega praška i. dr.; ta material se bo po potrebi uporabljal in popolnjeval. Ta vsota pa se mora najpozneje do konca proračunskega leta 1920./1921. vrniti državi blagajni.

Člen 59.

Minister za finance se pooblašča, da sme ministru za vojno in mornarico dati začasno:

1.) 50.000.000.— dinarjev za nabavo tolike ljudske in živalske hrane iz letine 1920., kolikor je je treba za čas od dne 1. junija 1921. do žetve v letu 1921.; minister za vojno in mornarico pa mora to vsoto vrniti, ko se mu odobri proračun za leto 1921./1922.;

2.) 10.000.000.— dinarjev za nabavo in predelavo materiala za obleko in obutev za mesece junij, julij in avgust 1921.; minister za vojno in mornarico pa mora to vsoto vrniti, ko se mu odobri proračun za leto 1921./1922.;

3.) 2.000.000.— dinarjev za nabavo drv za mesece junij, julij in avgust 1921.; minister za vojno in mornarico pa mora to vsoto vrniti, ko se mu odobri proračun za leto 1921./1922.

Člen 60.

Minister za finance se pooblašča, da sme ministru za vojno in mornarico takoj dati na razpolago do 100.000.000.— dinarjev za nabavo potrebnih sirovin in za organizacijo dela v domačih industrijskih podjetjih, ki bodo izdelovala potrebščine za vojsko; minister za vojno in mornarico pa mora to vsoto vrniti koncem proračunskega leta 1920./1921. iz njemu odobrenega proračuna za isto leto.

Člen 61.

Minister za finance se pooblašča, da sme v sporazumu z ministrom za prosveto dovoliti večje izdatke preko kreditov, odobrenih v proračunu, če bi bili dohodki večji od dohodkov, določenih v proračunu, a sorazmerno s povečanimi dohodki, in sicer:

1.) vsem državnim tiskarnam za dnevne mezde, nabavo materiala in strojev;

2.) vsem narodnim gledališčem za vse materialne potrebščine in honorarje gledališkim članom, godcem, delavcem in gostom umetnikom.

Člen 62.

Minister za finance se pooblašča, da sme v sporazumu z ministri za promet, za pošto in brzojav, za gozde in rudnike dovoliti večje izdatke preko kreditov, odobrenih v proračunu, če bi bili dohodki večji od dohodkov, določenih v proračunu, da se čim racionalneje ukoriščejo njim podrejene naprave, a sorazmerno s povečanimi dohodki.

Člen 63.

Minister za finance se pooblašča, da sme ministru za gozde in rudnike dati na razpolago do 30.000.000.— dinarjev kot obratno glavnico za čim racionalnejše ukoriščanje državnih rudnikov in za dosežanje čim večjih dohodkov;

minister za gozde in rudnike pa mora to vsoto vrniti državi blagajni najpozneje do konca proračunskega leta 1920./1921.

Člen 64.

Minister za finance se pooblašča, da sme kot regalni davek od rudarskega proizvodnje poleg plačil, ki se pobirajo po veljavnih zakonih in pogodbah, od vseh rudnikov v kraljevini pobirati kot začasen davek še 2 % kosmate vrednosti proizvodnje. Določila člena 111. rudarskega zakona za kraljevino Srbijo ostanejo pri tem še nadalje v veljavi.

Člen 65.*

Pooblastila za druge ministre.

Člen 66.

Minister za narodno zdravje se pooblašča, da sme po odločbi ministrskega sveta porabiti iz „sanitetnega fonda“ — pri upravi fondov — za zgradbo bolnic in kopaliških potrebščin, in sicer:

A.

1.) za razširitev umobolnice skupno vsoto	1.600.000.— din.
2.) za dovršitev splošne državne bolnice	1.245.000.— „
3.) za zgradbo velikih okrožnih bolnic v Kragujevcu, Požarevcu in Šabcu	1.315.000.— „
4.) za razširitev okrožnih bolnic druge vrste, in sicer: v Vranji, Gornjem Milanovcu, Negotinu, Pirotu, Užici, Jagodini, Kruševcu in Prokuplju skupno vsoto	1.270.523-31 „
5.) za razširitev sreskih bolnic v Gradištu, Obrenovcu in Lazarevcu po 75.000 din. in za podporo srezu levačkemu za razširitev bolnice 30.000 dinarjev; skupaj	255.000.— „

B.

Na podstavi člena 13. zakona o uporabi dela glavnice „šolskega in sanitetnega fonda“ z dne 21. januarja 1920. in po členu 5. istega zakona da sme porabiti iz „sanitetnega fonda“, in sicer:

1.) za potrebščine Vrnjačke banje znesek	215.000.— „
2.) za potrebščine Vranjske banje znesek	290.000.— „
3. za potrebščine Brestovačke banje znesek	170.000.— „
skupaj iz „sanitetnega fonda“	6.360.523-31 din.

Člen 67.

Minister za promet se pooblašča:

- da sme pri direkciji državnih železnic v Beogradu izplačane dnevne mezde onega pomožnega osebja, ki se po odobritvi proračuna imenuje (regulira) za stalne inčasne službenice, od pričetka leta postaviti v breme onih proračunskih partij, iz katerih to regulirano osebje prejema plačo;
- da sme v letu 1920./1921. iz dohodkov direkcije državnih železnic v Beogradu izplačevati: dolžno voznino, najemnino za izposojene vozove in lokomotive, tir v direktnem prometu te direkcije na njenih progah kakor tudi njene refakcije, višje izterjano voznino, odškodnine za prestopne predajnih rokov, blagajniške nedostatke in druge terjatve, ki se ne morejo izterjati po členu 3., točki 19., zakona o ustroju te direkcije; ti stroški pa se morajo izkazati v letnem računu direkcije;
- da sme na podstavi odobritve proračunskih kreditov v stroki ministrstva za promet in vseh železniških direkcij izvrševati centraliziranje železniških nabav, ukorišče vaje kredite, oziroma proračunske partije in pozicije, tako ministrstva za promet kakor tudi vseh železniških direkcij.

* Ukinjen z naredbo Njegove kraljevske Visokosti prestolonaslednika Aleksandra z dne 26. oktobra 1920., razglašeno v „Službenih Novinah kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca“ št. 247 z dne 6. novembra 1920.

Člen 68.

Nekvarno členu 123. zakona o državnem računovodstvu se pooblašča minister za prosveto:

1.) da sme potrebno število uradnikov in uslužbencev prosvetne stroke uporabljati za delo pri ministrstvu za prosveto;

2.) da sme učitelje narodnih šol oprasčati rednih dolžnosti, če službujejo za poslovodje pri okrožnih šolskih odborih v onih okrožjih, kjer ni stalnih šolskih nadzornikov;

3.) da sme v sporazumu z glavnim prosvetnim svetom za posamezne šole in posamezna okrožja določati učitelje narodnih šol za namestnike šolskim nadzornikom, toda ne da bi jim jemal pravico do doseženega učiteljskega mesta in do ustrezne stanarine, ki se jim mora izplačevati iz nadzorniških doklad po proračunu, odobrenem za nadzornike.

Člen 69.

Ministru za zgradbe se dovoljuje kredit 5.000.000.— dinarjev, da daje posojila lastnikom zgradb, poškodovanih med vojno, in za dovršitev zgradb, začelih pred vojno v Beogradu; lastniki pa morajo te vsote vrniti državi v roku, določenem v prejšnji odločbi ministrskega sveta št. 3080 z dne 14. aprila 1919. Razen teh posojil se dovoljuje, da se sme del te vsote uporabiti za obratno glavnicu za nabavo potrebnega stavbnega materiala.

Člen 70.

Minister za kmetijstvo in vode se pooblašča, da sme, nekvarno predpisu točke 17., člena 11. zakona o ureditvi sanitetne stroke in o čuvanju narodnega zdravja z dne 30. marca 1881. in člena 24. zakona o državnem računovodstvu, in z ozirom na predpis člena 50. uredbe o ustroju ministrstva za kmetijstvo in vode z dne 2. julija 1919. okrožnim upravnim in sreskim živino-zdravnikom kraljevine Srbije in Črne gore povišati in dajati plačo do najvišjega zneska 4000.— dinarjev, dokler se njih plače ne uredi z novim zakonom.

Člen 70. a.

Minister za kmetijstvo in vode in minister za finance se pooblaščata, da smeta sporazumno vse proračunske kredite, določene in odobrene za postajo za državne žrebce, za žrebčarske postaje in tudi druge konjerejske naprave uporabljati za osebne in materialne izdatke novo otvorenih kobilarn v dotični pokrajini, toda po določilih uredbe o ustroju državnih kobilarn, ki je predpisana.

Istotako se pooblaščata, da smeta iz proračuna, določenega za državni živinorejski zavod v Dobričevu, izločiti potrebne vsote za osebne in materialne izdatke državne kobilarne v Ljubičevu, ki je bila z omenjeno uredbo ločena od živinorejskega zavoda v Dobričevu ter je postala samostojna uprava.

Člen 71.

Minister za gozde in rudnike se pooblašča, da sme cene premogu iz državnih premogovnikov povišati za 25 % proti cenam, določenim v proračunskem predlogu, in istotako sorazmerno z eventualno zvišanimi razhodki.

Člen 71. a.

Minister za gozde in rudnike se pooblašča, da sme po odločbi ministrskega sveta z dne 23. julija 1920., R br. 2639, iz dohodkov rudarstva uporabiti vsoto 3.500.000.— frankov za nabavo 20.000 borskih delnic.

Člen 72.

Minister za gozde in rudnike se pooblašča, da sme po odločbi ministrskega sveta z dne 1. septembra 1919., R br. 3319, iz prebitka dohodkov pri premogovnikih v Bosni in Hercegovini uporabiti vsoto 16.190.000.— kron za nove investicije v državnih rudnikih v Bosni in Hercegovini.

Člen 72. a.

Minister za gozde in rudnike se pooblašča, da sme v členih 9. in 12. zakona o lovu za ozemlje Srbije izvršiti nastopne izpremembe in popolitve:

1.) Lovske karte izdajajo odslej okrožne gozdne uprave, in sicer samo članom lovskih društev, ki po členu 10. zakona o lovu niso izključeni.

2.) Taksa za lovske karte je povišana:

- a) za srez od 5 na 20 dinarjev,
- b) za okrožje od 10 na 30 dinarjev,
- c) za vso deželo od 20 na 50 dinarjev.

3.) Prejšnja določila in prejšnji predpisi, ki govore o privilegiranih ali brezplačnih kartah, ne hajo veljati.

4.) Druga zakonita določila, ki se ne tičejo spredaj omenjene 3. točke, ostanejo še nadalje v veljavi.

Člen 73.

Ker so z uredbo o začasni podpori invalidom in rodbinam padlih vojakov z dne 14. februarja 1920. („Službene Novine kraljevstva Srba, Hrvata i Slovenaca“ št. 119 z dne 2. junija 1920.) določene nove doklade na pokojnine omenjenih oseb, se ukinjajo vse dosedanje začasne doklade, ki so bile invalidom in rodbinam bivše avstro-ogrške monarhije priznane pod različnimi naslovi (n. pr. pripomoči rodbinam padlih, ujetih vojakov, začasne letne podpore itd.), a se po zakonu ne smatrajo za take, ki bi se morale všteti v stalno pokojnino.

Člen 73. a.

Nekvarno členu 96. zakona o državnem računovodstvu se mora izid licitacij, oziroma vrednost direktnih nabav ali pogodb, predložiti v odobritev ministrskemu svetu, ako vrednost preseže 500.000.— dinarjev. Za nabave, katerih vrednost znaša od 100.000.— do 500.000.— dinarjev, je treba poleg odločbe pristojnega ministra soglasne odločbe ministra za finance.

Člen 74.

Minister za socialno politiko se pooblašča, da sme ustanoviti „Narodni fond za invalide in rodbine padlih vojakov“, ki naj se izpopolnjuje iz nastopnih virov:

1.) iz „fonda za vojne invalide“, ustanovilo kneza Mihajla, člen 29. zakona o podpori vojnih invalidov;

2.) iz 60 % čistega dobička pri prodaji tobaka itd. po invalidskih organizacijah in osebah v zmislu člena 8. uredbe o začasni podpori vojnim invalidom;

3.) iz prostovoljnih prispevkov, daril, zadušbin itd., ki se naklanjajo državi za podporo invalidom;

4.) iz čistega dobička pri ukoriščanju različnih koncesij ali patentov, ki se naklanjajo državi v korist invalidov;

5.) iz sredstev, ki bi jih različne uradne ali poluradne naprave, koncesionirana ali subvencionirana podjetja ali istotake osebe morale nakloniti gorenje vsote;

6.) iz invalidskih fondov bivše Avstro-Ogrske, ki po likvidaciji pripadajo naši državi.

Statut „Narodnega fonda za invalide in rodbine padlih vojakov“ se odobri z odločbo ministrskega sveta in s kraljevim ukazom.

Člen 75.

Minister za socialno politiko naj uporablja sredstva „Narodnega fonda za invalide in rodbine padlih vojakov“:

1.) za zdravljenje in strokovno poučevanje invalidov, v kolikor se to ne bi godilo v invalidskih zavodih;

2.) za podporo pri osnavljanju ali izboljševanju samostojnega gospodarskega položaja;

3.) za brezplačno vožnjo in pomoč v perilu, obleki, obutvi, življenjskih potrebščinah siromašnim invalidom in rodbinam padlih vojakov;

4.) za podpiranje invalidskih organizacij in gospodarskih naprav.

Kadar in v kolikor bi „Narodni fond za invalide in rodbine padlih vojakov“ razpolagal s presežki za gorenje namene, se mora uporabljati za postavljanje, razširjanje, urejanje in vzdrževanje invalidskih zavodov ter na ta način razbremeniti državni proračun tudi teh zavodov. Ko bi se zadostilo tem potrebam, bi se morala sredstva „Narodnega fonda za invalide in rodbine padlih vojakov“ uporabljati za dopolnitev pokojnin invalidom in rodbinam padlih vojakov.

Člen 76.

O vseh razhodkih iz fondov po finančnem zakonu, v kolikor niso izkazani v računskem delu proračuna, morajo posamezna oblastva podrobno

poročati ministru za finance, ki vse te izdatke ločeno izkaže v zaključnem računu.

Člen 77.

Kraljevska vlada se pooblašča, da notificira pristop naše kraljevine obstoječim mednarodnim konvencijam o zaščiti industrijske svojine.

Člen 78.

Minister za trgovino in industrijo se pooblašča, da začasno, dokler se ne predloži specialni zakon, s kraljevsko uredbo ustanovi upravo za zaščito industrijske svojine v Beogradu kot posebno državno oblastvo ter ji predpiše sestavo in organizacijo, poslovni red in postopanje pri reševanju in odločanju, način, kako se pričobivajo in izgublajo pravice do industrijske svojine (izumkov, vzorcev, modelov in žigov), potem takse in pristojbine, ki se morajo plačevati za intervencije uprave; s pravilnikom in naredbami pa da regulira napravo patentnih zastopnikov kakor tudi vse drugo, kar bo potrebno, da se izvrši ta zakon in uredba.

Čim stopi uredba, ki jo določa ta zakon, v veljavo in čim uprava za zaščito industrijske svojine prične svoje delovanje, nadomesti uredba na vsem ozemlju kraljevine vse zakone in zakonite predpise, ki sedaj urejajo zaščito industrijske svojine, in zadeve, ki jih obsežata ta zakon in omenjena uredba; takrat tudi prenehajo veljati vsi zakoni in zakoniti predpisi, ki so in v kolikor so nasprotni temu zakonu in tej uredbi.

Člen 79.

Minister za trgovino in industrijo se pooblašča, da državne tvornice za svilo v Pančevu, Novem Sadu in Turski Kanjiži ukorišča v državni režiiji.

Administrativna direkcija vseh teh tvornic bo v Pančevu in njen direktor bo neposredno upravljal tvornico za svilo v Pančevu; tvornici v Novem Sadu in v Turski Kanjiži pa bo pod njegovim nadzorstvom vodil po en pomočnik administrativnega direktorja.

Direktor in oba pomočnika so ukazni uradniki.

Administrativni direktor je nakazovalec za vse tri tvornice za svilo; sprejemlje in odpušča delavsko osebje in sluge.

Podrobnejšo organizacijo uprave in dela teh tvornic predpiše minister za trgovino in industrijo s pravilnikom.

Člen 80.

Minister za trgovino in industrijo se pooblašča, da sme ustanoviti srednjo tehniko in strokovno obrtno šolo v Beogradu, višjo žensko obrtno šolo v Beogradu in splošne obrtne šole v Srbiji in Črni gori, kakor tudi da izpremeni v državne šole vse dosedanje ženske obrtne šole ženskih družb in podružnic v Srbiji in Črni gori, in sicer v znesku kreditov, določenih v proračunu za leto 1920./1921.

Ustroj teh šol predpiše minister za trgovino in industrijo s pravilnikom.

Člen 81.

Minister za trgovino in industrijo se pooblašča, da sme v Beogradu ustanoviti industrijsko-obrtni muzej za pospeševanje domače industrije in obrta.

Ustroj tega muzeja predpiše minister za trgovino in industrijo z uredbo.

Določila za neposredne davke, posredne davke in carine.

A. Neposredni davki.

Člen 82.

Zakon o davku na vojne dobičke, ki je z ukazom z dne 6. aprila 1920. razglašen za začasen zakon, je izpremenjen ter tvori sestavni del tega finančnega zakona; naveden pa je v prilogi 5 tega zakona.

Člen 83.

Za pokritje razhodkov na invalidske podpore za leto 1920./1921. služi invalidski davek, ki naj se pobira po vsoti neposrednjega davka in po lestvici, priobčeni v členu 85. tega zakona.

Člen 84.

V neposredni davek, po katerem se odmerja invalidski davek, se šteje v Črni gori tudi „ob-

vezno delo", šolska in svečeniška doklada, v Srbiji pa osebni davek iz člena 72. zakona o neposrednjem davku (in sicer tako 6 dinarjev od glave na glavo kakor tudi 5 odstotkov na vsak dinar neposrednjega davka) in 153,5 % vseh državnih in specialnih naklad.

V drugih pokrajinah kraljevine se računijo v neposredni davek, od katerega se mora pobirati invalidski davek, niže navedeni tekoči porazdeljeni neposredni davki in državni pribitki, in sicer:

1.) na ozemlju Hrvatske, Slavonije, Medjimurja, Prekmurja, Bačke, Banata in Baranje: zemljarina, domarina (najemna in razredna), pridobnine vseh vrst, rudarski davek, obrestni davek, 60 % vojne naklade od imenovanih davkov in splošna dohodarinska naklada;

2.) na ozemlju Bosne in Hercegovine desetinski pavšal, davek od vrednosti zemlje, davek od vrednosti zgradb, gozdni davek, davek od hišne najemščine, pridobnina, davek od domarine, točarina, davek od stalnih prejemkov, davek od zemljiškopravniških zavarovanih obresti, dalje 20 % cestni davek in 50 % na, oziroma 300 % na državna naklada, ki se pobira od navedenih davkov;

3.) na ozemlju Slovenije in Dalmacije: zemljarina, hišni davek (najemni in razredni), občna pridobnina, pridobnina od podjetij, ki javno polagajo račune, rentni davek in davščina na tanieme, plačarina, dalje državni pribitki, ki se pobirajo od navedenih davkov.

Invalidski davek se plačuje tudi od rentnine na obresti hranilnih vlog in podobnih dohodkov, od katerih se davek pobira potem odbitka.

Dohodnina z državnim pribitkom v pokrajinah Hrvatske, Slavonije z Medjimurjem, Bačke, Banata in Baranje, Slovenije s Prekmurjem in Dalmacije služi za podstavo odmeri invalidskega davka samo v takih primerih, v katerih dohodek ni zavezan nobenemu drugemu neposrednjemu davku, razen dohodnini.

Člen 85.

Invalidski davek znaša:

na odmerjeni neposredni davek		všetih	
2 din. ali	8 kron do	20 din. ali	80 kron
6 din. ali	24 " "	50 " "	200 "
12 din. ali	48 " "	100 " "	400 "
24 din. ali	96 " "	200 " "	800 "
37 din. ali	148 " "	300 " "	1.200 "
62 din. ali	248 " "	500 " "	2.000 "
87 din. ali	348 " "	700 " "	2.800 "
125 din. ali	500 " "	1.000 " "	4.000 "
189 din. ali	756 " "	1.500 " "	6.000 "
260 din. ali	1.040 " "	2.000 " "	8.000 "
420 din. ali	1.680 " "	3.000 " "	12.000 "
600 din. ali	2.400 " "	4.000 " "	16.000 "
800 din. ali	3.200 " "	5.000 " "	20.000 "
1.190 din. ali	4.760 " "	7.000 " "	28.000 "
1.800 din. ali	7.200 " "	10.000 " "	40.000 "
2.850 din. ali	11.400 " "	15.000 " "	60.000 "

do in preko vseh 20.000—dinarjev, oziroma 80.000—kron je plačati 20 %.

Vendar se ta davek ne pobira od onih hranilnih vlog pri denarnih zavodih, katerih letne obresti ne znašajo več nego 20—dinarjev ali 80—kron.

Člen 86.

Invalidski davek ne provzroča nobenih državnih ali samoupravnih doklad.

Istotako invalidski davek ne vpliva na višino neposrednjega davka tedaj, kadar se po enem ali drugem specialnem zakonu zaradi dosege ali izgube kakršnekoli pravice ali sposobnosti zahteva od davčnega zavezanca, naj plača izvesten znesek neposrednjega davka, kakor n. pr. pri potrdilu o ubožnosti, potrdilu zaradi plačevanja šolnine, potrdilu o višini neposrednjega davka za-

drug zaradi reguliranja izvestnih pravic in dolžnosti po zakonu o ustroju vojske, za uporabo volilne pravice itd.

Člen 87.

Davčni zavezanci v Srbiji, ki so oproščeni plačevanja neposrednjega davka po členu 47., točkah c), č) in d) zakona o neposrednjem davku kakor tudi oni po členu 37. stavbnega zakona za mesto Beograd, ki je ukinjen z zakonom z dne 11. maja 1909., po uredbi o stanovanjih z dne 29. maja 1920. in po uredbah za ureditev mesta Beograda (priloga 2. predloga finančnega zakona) in naposled davčni zavezanci po členu 16. a, točki č, zakona o izpremembah in popolnitvah v zakonu o davku na prinos od glavnice in dela iz leta 1903. v Črni gori z vsemi njegovimi izpremembami in popolnitvami so zavezani plačevanju invalidskega davka.

Istotako so oni davčni zavezanci v drugih pokrajinah kraljevine, ki so po veljavnih zakonih začasno oproščeni plačevanja neposrednjega davka, zavezani plačevanju invalidskega davka.

Člen 88.

Starejšine zadrug plačujejo invalidski davek po neposrednjem davku zadruga, drugi člani zadruga pa po neposrednjem davku, ki jim je osebno naložen.

Člen 89.

* Minister za finance se pooblašča, da predpiše pravila za odmero in pobiranje invalidskega davka kot sestavnega dela davka, ki se porazdeljuje po davčnih zakonih.

Člen 90.

Točka 3. člena 24. in člen 25. črnogorskega zakona o podpori vojnih invalidov in rodbin vojakov, padlih, umrlih ali prešlih med vojno in sploh v izvrševanju vojaške službe, se ukinjata.

Člen 91.

Od vsakega davčnega zavezanca v starih in novih pokrajinah kraljevine Srbije, ne glede na veroizpovedanje, je pobirati po 2—dinarja kot bira na leto; pobrane vsote se morajo vročati državni blagajni kot dohodek od plačila svečeniške bire; v ta namen se v proračunu dohodkov za leto 1920./1921. določa dohodek 3.079.840—dinarjev.

Člen 92.

Ministrstvo za verstvo ustanovi po zaslišanju pristojnih arhijerjev, verskih starejšin in finančnih oblastev vsoto letne bire posebe za vsakega svečenika dotičnega veroizpovedanja po velikosti njegove parohije, oziroma po številu davčnih glav teh parohij; določena vsota se plačuje vsakemu svečeniku iz državne blagajne kot bira v dvanajstih mesečno naprej v breme zgoraj označenih kreditov.

Člen 93.

Vsi davčni zavezanci v starih in novih pokrajinah Srbije in v novih pokrajinah Črne gore, razen onih, za katere je v tem zakonu določeno drugače, plačajo za to leto kot vse državne in specialne naklade 153,5 % skupnega neposrednjega davka.

Desetinski ulomki preračunjenih davkov in naklad se zaokrožajo na cela števila, in sicer tako, da se oni nad 0,50 dinarja zaokrožajo na cel dinar višje, oni pod 0,50 dinarja pa na cel dinar nižje.

Člen 94.

Minister za finance se pooblašča, da sme davčnim organom, ki izterjujejo davek, iz one izterjane vsote dolžnega davka, ki se izterja v teku tega proračunskega leta, dati nagrado, in sicer: 2 % od prebitka izterjanega davka, če znaša procent rednega plačila od 80 do 90 %, in 3 % od prebitka izterjanega davka, če znaša redno plačilo nad 90 %; v tem primeru bi se 3 % procent določil na vso vsoto prebitka nad 80 %.

Dosedanja določila o tem se ukinjajo.

Člen 95.

Dolžni davek kakor tudi vse državne in specialne doklade iz prejšnjih let do vseh dne 31. decembra 1918., razen davka na vojne dobičke, se v Srbiji in Črni gori ne izterjujejo.

Davek, izterjan leta 1914. in 1915., pa se ne vrača.

Ministrski svet se pooblašča, da sme v ostalih pokrajinah dovoliti oprostitev davka za oni čas, ko je bil ta ali oni davčni zavezanec spričo oblastvene odredbe oviran v pridobitku.

Ta oprostitev se sme nanašati samo na čas od dne 1. avgusta 1914. do dne 31. decembra 1918.

Člen 96.

Minister za finance se pooblašča, da nekvarno določilom posameznih davčnih zakonov določi za to proračunsko leto čas za redno in eksekutivno pobiranje davka.

Člen 97.

Nekvarno določilom davčnih zakonov v vseh pokrajinah Srbije in Črne gore tisti, ki uživajo osebno ali vdovsko pokojnino ali vzdrževalnino iz državne ali katerekoli druge blagajne, potem invalidsko podporo, ne glede na to, ali so osebno invalidi ali njih rodbine, ne plačajo nobenega davka za to leto na ta prispevek, ako njih skupni letni dohodek ne znaša več nego 1200—dinarjev.

Če temu ni tako, jih je v Srbiji in novih pokrajinah Črne gore obremeniti z davkom po členu 100. tega zakona, v starih pokrajinah Črne gore pa po tam veljavnih zakonih.

Člen 98.

Nekvarno predpisu člena 59. zakona o neposrednjem davku se ne obremenjajo z nobenim davkom one doklade državnih in samoupravnih uradnikov in uslužbencev in drugih oseb, ki prejema te doklade iz državne ali samoupravne blagajne, in upokojencev, ki niso oproščeni davka s specialnimi zakoni, najsi bi se nazivali s kakršnimkoli imenom.

Člen 99.

Pri obdačevanju plače državnih uradnikov višji dohodki, izvirajoči iz tega, ker so izvestne plače določene v tolarjih, ne vplivajo na povišbo davčne stopnje, nego v tem primeru se ves znesek letne plače pomnoži s postavkom prve nižje stopnje.

Člen 100.

Uslužbenci, ki poslujejo v mejah kraljevine izvan Srbije in Črne gore ter dobivajo prejemke iz službenega razmerja v dinarjih, plačajo davek od teh prejemkov po zakonu o neposrednjem davku, ki velja za Srbijo. Ako imajo taki uslužbenci razen dohodkov iz službenega razmerja še dohodke druge vrste in je v kraju njih službovanja uvedena osebna dohodnina, morajo od vseh dohodkov, pridobljenih na zakonitem ozemlju omenjenega davka, plačati dohodnino, ki jo je znižati sorazmerno z dohodkom iz službenega razmerja.

Državni uslužbenci v Hrvatski in Slavoniji, Banatu, Bački in Baranji so oproščeni plačila splošne dohodninske naklade, oni v Sloveniji in Dalmaciji pa plačarine po § 233. zakona o osebnih davkih.

Toda v Srbiji in v novih pokrajinah Črne gore plačajo državni uradniki in državni in samoupravni uslužbenci kakor tudi upokojenci in druge osebe, ki prejema invalidsko podporo ali vzdrževalnino iz državne ali katerekoli druge blagajne v znesku nad 1200—dinarjev (člen 97. tega zakona), za to leto, nekvarno določilom zakona o neposrednjem davku, samo neposredni davek na svojo plačo, pokojnino, invalidsko podporo ali vzdrževalnino brez osebnega davka in drugih naklad. Vendar tudi oni plačajo invalidski davek po svojem dejansko predpisanem neposrednjem davku. To velja tudi za one telesne delavce in delavke iz člena 61. zakona o neposrednjem davku, ki prejema zasluzek od države.

Člen 101.

Odmera neposrednjega davka za leto 1919., izvršena v Srbiji in Črni gori na podstavi odločbe ekonomsko-finančnega komiteta z dne 20. novembra 1919., št. 8291, velja tudi za proračunsko leto 1920./1921.

Člen 102.

Davčni odbori, ustanovljeni po členu 87. zakona o neposrednjem davku in členu 57., odstavkih 6., 7. in 8., predloga finančnega zakona za leto 1919./1920., ki je po odločbi ekonomsko-finančnega komiteta z dne 20. novembra 1919., št. 8291, stopil v veljavo, poslujejo tudi v teku proračunskega leta 1920./1921.

Člen 103.

Zoper podaljšano odmero davka imajo pravico pritožbe samo:

1.) oni, ki so priglasili pritožbe zoper odmero davka za leto 1919., pa so jim bile pritožbe odbite kot nepravočasne;

2.) oni, ki niso predložili davčne prijave za leto 1919., pa se jim je davek odmeril po referatu davčnih oblastev.

Rok za pritožbo je določen v členu 120. zakona o neposrednjem davku.

Člen 104.

Glede uradnikov, zvaničnikov in vseh onih, ki pri državnih, samoupravnih in občinskih blagajnah dobivajo plačo, pokojnino, vzdrževalnino, podporo ali druge prejemke, so odgovorni tisti, ki izvršujejo izplačila, za njih davek na prejemke od državne, samoupravne ali občinske blagajne. Ta izplačila se morajo izvrševati edino na plačilne knjižice, ki obenem služijo za dokaz o plačnem davku na te prejemke.

Člen 105.*

Za davčne zavezance iz prve skupine člena 60. zakona o neposrednjem davku v mejah Srbije in Črne gore so za davek odgovorni gospodarji, mojstri in vsi oni, ki jim izplačujejo zaslužek. Tem osebam se izplačuje zaslužek samo na posebno davčno policijsko knjižico, ki obenem služi za vpis in izbris zaposlencev in za legitimacijo. Vsi zaslužki, izplačani bodisi mesečno ali tedensko, se morajo zapisovati v to knjižico in vsako izplačano vsoto morajo s svojim podpisom poveriti oni, ki izplačujejo; le-ti so tudi odgovorni za njeno točnost.

Člen 106.*

Nekvarno členu 60. zakona o neposrednjem davku se ob izplačilu vsakega zneska od teh oseb pobira kot davek 1 % izplačanega zaslužka, in sicer v davčnih znamkah, ki se morajo prilepljati na knjižico in čez katere se zapisujejo izplačani zaslužki. Davčni zavezanci iz druge skupine člena 60. plačujejo 2 % izplačanih zneskov. Oni, ki izplačujejo zaslužek, pa ne pobirajo tega davka, ali izplačanega zaslužka nikakor ne poverijo v tej knjižici ali ga zapišejo manjšega, nego so ga izplačali, se kaznujejo vselej s petkratnim rednim davkom in poleg tega še v denarju s 100 do 1000 dinarji. V letu 1920. se namesto davčnih znamk, dokler se te ne izdelajo, izjemoma prilepljajo kolki.

Člen 107.*

Državna, samoupravna in občinska oblastva ne smejo izdajati nikomur dovolila za izvrševanje kakršnegakoli obrata ali poklica kakor sploh ne drugega dovolila, iz katerega izhaja za onega, ki se mu izda, kakršnekoli vrste prejemek ali zaslužek, dokler dotičnik ne dokaže, da je plačal davek za prejšnja leta in minulo polulete tekočega leta. Politična oblastva in zbornice (kamore) vpisujejo in izbrisujejo zaposlene edino v knjižicah, omenjenih v členu 105. tega zakona, ter se morajo pri tej priliki vselej prepričati, ali so dotične osebe plačale davek za vse prejete zaslužke; potem šele jih smejo vpisati ali izbrisati.

Če glede plačila davka zaslede nepravilnosti, morajo to še istega dne priobčiti davčnemu oblastvu; ko se izterja tako redni kakor tudi kazenski davek, naj izvrše vpis ali izbris.

Člen 108.*

Oni organi državnih oblastev, ki ne postopajo po tem določilu, se kaznujejo po členu 115. zakona o neposrednjem davku, organi samoupravnih in občinskih oblastev in člani zbornice (kamore) pa v denarju od 100 do 1000 dinarjev.

Kazni za samoupravne in občinske organe in zbornice (kamore) izrekajo davčna oblastva.

Člen 109.

Nekvarno členu 65. zakona o neposrednjem davku morajo vsi oni, ki so po členu 63. zakona o davku odgovorni za davek svojih zaposlencev,

* Členi 105., 106. in 109. kakor tudi določila člena 107. in 108., v kolikor se tičejo vpisa in izbisa zaposlencev in plačevanja davkov na davčno-policijske knjižice, se razveljavljajo. („Službene Novine kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca“ št. 247, izdane dne 6. novembra 1920.)

v petih dneh prijaviti političnemu oblastvu, da so njih zaposlenci odšli od njih. Politično oblastvo zapiše to v davčno-policijsko knjižico zaradi evidence o nezaposlenih nastavljenicah in izterjavi davka. Istotako ne smejo imeti lastniki obrata in podjetja kakor tudi ne privatne osebe v službi nastavljenec, ako niso vpisani pri političnem oblastvu. Kdor postopa drugače, se kaznuje s petkratnim neplačanim davkom in v denarju od 100 do 1000 dinarjev. Te kazni izrekajo davčna oblastva; zoper nje je dopustna pritožba na generalno direkcijo neposrednjih davkov v roku petnajstih dni; njena rešitev je izvršna.

Členi 110.—127.*

Člen 127. a.

Nekvarno členom 66., 67., 68., 69. in 70. zakona o neposrednjem davku se obrtni davek v Srbiji v letu 1920./1921. ne odmeri niti ne plača, nego namesto njega se v vseh pokrajinah kraljevine ustanavlja davek na poslovni promet.

Člen 127. b.

Plačevanju tega davka so zavezani vsi trgovski, industrijski in obrtni obrati kakor tudi vse pravne in fizične osebe, za katere se smatrajo tudi delniške družbe, ki so po posebnih zakonih dotičnih pokrajin zavezane plačevanju davka na obrat, pridobnine, oziroma tecivarine od radnje.

Člen 127. c.

Tega davka ne plačajo:

1.) država in državne naprave (uprava fondov, uprava državnih monopolov, uprava državne tiskarne, razredna loterija itd.), v kolikor opravljajo posle in obrate, ki spadajo pod člen 127. b. tega zakona;

2.) občine in samoupravna telesa glede onih poslov in obratov, katere opravljajo v splošnem interesu (vodovodi, razsvetljava, tramvaji, železnice itd.);

3.) Narodna banka kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev;

4.) prodajalci monopolnih predmetov, srečk razredne loterije in drugih vrednosti in stvari, ki jih država prodaja po določenih prodajalcih z naprej ustanovljeno prodajno ceno in odstotkom zaslužka;

5.) proizvodi hišne industrije;

6.) kmetovalci pri prodaji lastnih pridelkov, razen pri prodaji velike živine, za katero se izdajajo živinski potni listi (goveda, konji, osli, mule). Veliki kmetovalci, ki svoje pridelke predelujejo ter jih predelane prodajajo na debelo, so zavezani plačilu tega davka.

Člen 127. č.

Minister za finance se pooblašča, da sme oprostiti plačila tega davka:

1.) kmetovalce, konsumne, proizvajalne in druge zadrage, ki po svojih pravilih ne dele dobička, kakor tudi vse humanitarne in kulturne družbe in naprave, najsi so državne ali zasebne, ki ne delajo za dobiček in katerih fondi se po prestanku ne dele, nego se določajo v splošne namene;

2.) občine, samoupravna telesa in posamezne naprave za one obrate in posle, ki jih izvršujejo zato, da zalagajo prebivalstvo z živežem in drugimi živlenskimi potrebščinami in da nabavljajo živalsko krmo.

Člen 127. d.

Davek na poslovni promet plačajo:

1.) osebe, ki obrtoma ali po stalnem poklicu prodajajo blago na debelo ali na drobno, živlenske potrebščine ali sploh kakršnekoli druge stvari;

2.) podjetniki, stavbniki, dobavitelji, arendatorji in druge osebe, ki sklepajo razne posle po poklicu;

3.) pravne in fizične osebe, družbe in obrati, ki se bavijo z denarnimi posli; semkaj se štejejo tudi delniške družbe;

4.) komisionarji za vse prodaje in posle, ki jih izvršujejo na račun svojih komitentov;

* Ukinjeni z naredbo Njegove kraljevske Visokosti prestolonaslednika Aleksandra z dne 26. oktobra 1920., razglašeno v „Službenih Novinah kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca“ št. 247 z dne 6. novembra 1920.

5.) vse osebe brez ozira na poklic in ne glede na to, ali plačujejo davek od obrata, pridobnine, oziroma tecivarino od radnje, kadar prodajajo veliko živino, za katero se izdajajo živinski potni listi.

Člen 127. e.

Davek na poslovni promet znaša:

a) Za blago, ki se uvaža preko carinarnic, toliko, kolikor znaša carina na dotično blago.

b) Za blago, ki se izvaža preko carinarnic, toliko, kolikor znaša polovična carina na to blago.

c) Za uvožene luksusne predmete toliko, kolikor znaša uvozna carina, razen tega pa še 10 % vrednosti uvoženega luksusnega blaga.

č) Za blago, ki se uvaža ali izvaža in ki je oproščeno plačila carine, toliko, kolikor bi znašala uvozna, oziroma polovična izvozna carina na to blago, ako ne bi bilo oproščeno plačila carine.

V vseh teh štirih primerih se davek na poslovni promet pobira v zlatu, oziroma v srebru, po kurzni vrednosti, ki jo določa minister za finance za plačevanje carine.

d) Za blago, ki je že uvoženo v državo, znaša davek na poslovni promet za luksusno blago 10 %, za vse drugo blago pa 2 % ocenjene vrednosti.

Zaradi pobiranja tega davka na blago, že uvoženo v državo, se pooblašča minister za finance, da odredi popis vsega tega blaga. Kdaj in kako naj se izvrši ta popis, kakor tudi katere predmete je smatrati za luksusne, določi minister za finance.

e) Za obrtne obrate sploh in one trgovske obrate, ki opravljajo posle s predmeti, kateri se ne uvažajo iz inozemstva; dalje za obrate z živlenskimi potrebščinami in za vsa prevoznika in transportna podjetja, ki se izvršujejo kot samostojni obrati, znaša davek na poslovni promet toliko, kolikor znaša neposrednji davek na obrat (pridobnina, oziroma tecivarina od radnje) z vsemi državnimi pribitki vred.

f) Za mešane obrate, t. j. za one, ki se bavijo s predmeti, kateri se uvažajo iz inozemstva, in s predmeti, ki se proizvajajo v državi, znaša davek na poslovni promet toliko, kolikor znaša njih neposrednji davek na obrat (pridobnina, oziroma tecivarina od radnje) z vsemi državnimi pribitki vred. Toda ti obrati nimajo pravice do povračila onih zneskov, ki so jih na carinarnicah kot davek na poslovni promet plačali sami ali ki so jih plačali oni, od katerih so nabavili to blago.

g) Za industrijska in tvorniška podjetja znaša davek na poslovni promet 1 % prodajne cene njih proizvodov. Da pa se podpira domača industrija, imajo ta podjetja pravico do povračila davka na poslovni promet, plačanega na carinarnicah za uvoženo sirovino, ki služi za izdelovanje njih tvorniških in industrijskih proizvodov.

h) Pri podjetniških, stavbinskih, dobaviteljskih, arendatorskih in tem podobnih poslih, v kolikor se ti posli izvršujejo na račun države in samoupravnih teles, znaša davek na poslovni promet 1 % skupne vrednosti prevzetih, oziroma izvršenih poslov.

i) Pri prodaji velike živine, za katero se izdajajo živinski potni listi, 1 % prodajne cene.

j) Pri denarnih zavodih in delniških družbah, zavezanih javnemu polaganju računov, znaša davek na poslovni promet 2 % kosmatega dobička, izkazanega v bilanci, ki jo je potrdil letni občni zbor delničarjev, in sicer samo za denarne posle. V kolikor ti zavodi in te družbe opravljajo trgovske posle, veljajo tudi zanje določila o plačilu tega davka na carinarnicah ob uvozu, oziroma izvozu, kakor tudi določila o popisu blaga, ki je pri njih. V kolikor ti zavodi in te družbe izvršujejo industrijska podjetja, veljajo zanje povsem določila, ki veljajo za plačilo tega davka pri industrijskih podjetjih sploh.

Člen 127. f.

Na ta davek se ne pobira nobena državna ali druga doklada.

Člen 127. g.

Industrijska podjetja, ki so zavezana plačevanju tega davka po vrednosti prodanih proizvo-

dov, morajo voditi posebno knjigo o prodajah, v katero morajo dnevno zapisovati vsote, prejete za prodane proizvode.

Ta knjiga mora biti paginirana; voditi se mora v redu, ne da bi se kaj radiralo v njej ali kaj vstavljalo vanjo, ter mora biti tudi potrjena po pristojnem finančnem oblastvu.

Prav take knjige morajo voditi tudi denarni zavodi in delniške družbe, ki so zavezane javnemu polaganju računov in ki se bavijo z industrijskimi podjetji.

Člen 127. h.

Ta davek se plačuje:

- a) ob plačilu carine, ko se blago uvaža iz inozemstva, oziroma izvaža v inozemstvo;
- b) pri vsaki prodaji velike živine, za katero se izdajajo živinski potni listi;
- c) pri vsakem izplačilu dogovorjene vsote pri podjetniških, stavbinskih, dobaviteljskih, arondatorskih in tem podobnih poslih, če se ti izvršujejo na račun države in samoupravnih teles;
- č) prvih pet dni po preteku vsakega četrtertletja pri industrijskih podjetjih;
- d) v vseh drugih primerih po določitih, ki veljajo o rednem pobiranju davkov v dotični pokrajini.

Člen 127. i.

Če davčni zavezanci ne izpolnijo določil tega zakona, se kaznujejo:

V denarju od 100.— do 5000.— dinarjev: industrijska podjetja kakor tudi denarni zavodi in delniške družbe, zavezane javnemu polaganju računov, ki se bavijo tudi z industrijskimi posli, če ne vodijo pravilno knjige o prodajah ali če je sploh ne vodijo ali če je ne predlože finančni upravi, oziroma davčnemu uradu v roku, odrejenem v točki č) člena 127. h. tega zakona.

V denarju od 1000.— do 20.000.— dinarjev: industrijska podjetja kakor tudi denarni zavodi in delniške družbe, zavezane javnemu polaganju računov, ki se bavijo z industrijskimi posli, če ne vpisujejo vseh prejetih vsot za prodane proizvode v knjigo o prodajah, da tako prikrijejo obrat in bi potemtakem plačali manj davka na poslovni promet. Razen tega plačajo tudi desetkratni znesek zatajene vsote obrtnega davka.

V vseh teh primerih določa davek na poslovni promet za čas, za katerega se knjige niso predložile, oziroma za katerega so se predložile nepravilno vojene knjige, finančna uprava, oziroma davčni urad po svoji oceni in vednosti po veljavnih zakonih.

V denarju od 50.— do 1000.— dinarjev: ob prodaji velike živine, za katero se izdajajo živinski potni listi, prodajalec in kupec, ako se ugotovi, da sta zaradi prikrivanja namenoma navedla manjšo prodajno ceno ter s tem hotela zmanjšati ta davek, ali da sta izvršila prodajo te živine brez živinskega potnega lista, ne da bi bila prijavila to prodajo za plačilo davka na poslovni promet.

Člen 127. j.

Davčni zavezanci, ki ob popisu blaga, že uvoženega v državo, ne prijavijo točnega stanja svojega blaga, da bi ga s tem zatajili in plačali manj tega davka, se kaznujejo v denarju od 5000.— do 10.000.— dinarjev; razen tega se jim vse zatajeno blago zaseže ter proda na korist državne blagajne.

Člen 127. k.

Osebe, ki pomagajo državi izslediti zatajeno blago, katero je bilo treba popisati, dobe, ako se po njih navedbah zatajeno blago resnično najde, za nagrado četrtno vrednosti zatajenega in zaseženega blaga.

Člen 127. l.

Za pobiranje kazni, izrečenih po tem zakonu, kakor tudi za eksekutivno izterjavanje tega davka veljajo določila dotičnih davčnih zakonov o eksekutivnem izterjavanju davkov.

Člen 127. m.

Pritožbe zoper kazni po tem zakonu in zoper pogrešno obremenitev se prijavljajo v 15 dneh izza dne priobčitve generalni direkciji neposrednih davkov po onem oblastvu, ki je kazni izreklo, oziroma izterjalo.

Člen 127. n.

Minister za finance se pooblašča, da predpiše pravilnik za izvrševanje tega zakona in postopek pri zasledovanju krivcev in izdajanju odločb po tem zakonu. Razen tega se pooblašča minister za finance, da sme za izvršitev tega zakona izplačevati potrebne osebne in materialne izdatke.

Člen 128.

Davek tujcev, ki začasno bivajo v kraljevini, pa so vobče zavezani plačevanju davka, kakor tudi davek oseb, ki nimajo stalnega bivališča ali se pogostoma selijo iz kraja v kraj, se pobira trimesečno v naprej, osebni davek pa za vse leto.

Davčni list o plačanem davku za to vrsto zavezancev se smatra za neizogibno potreben sestavni del legitimacijskih listin.

Člen 129.

Preden se prične davek prisilno izterjovati v pokrajinah Srbije in Črne gore od vseh davčnih zavezancev, morajo davčna oblastva na način, ki je v njih okolišu najprimernejši in najhitrejši, objaviti državljanom, katerega dne prične prisilno izterjovati davek ter jih pozvati, naj davek plačajo.

Vsa pota poreznikov zaradi pobiranja davkov deset dni po dnevi, ko se je pričelo prisilno izterjavanje, zadevajo davčne zavezance pri onih davčnih zavezancih, ki dolgujejo več nego 30.— dinarjev davka in državne naklade.

Dnevica se sme pobirati samo, če pride poreznik v krajih, kjer davčno oblastvo neposredno izterjuje davek, v obrat ali v stanovanje davčnega zavezanca, da izterja davek, v drugih krajih pa, kjer občinska oblastva izterjujejo davek, če pride poreznik v občino ter popiše imovino.

Člen 130.

V pokrajinah Srbije in Črne gore se izterjuje davek eksekutivno najprej iz premičnin, potem pa iz nepremičnin davčnih dolžnikov.

Vse premičnine, ki so pri davčnih dolžnikih ali v njih lasti ter služijo za opremo obrata ali hiše, trgovsko blago, orodje, posode in druge stvari za osebno uporabo ali uporabo rodbine, rodbinske zadrage ali drugov, se, ako ti davčni dolžniki žive v mestih ali trgih, jemljejo v popis ter dajo na prodajo za izterjatev davka, ne glede na to, kdo uveljavlja pravico do njih. Orodje pa se ne sme odvzeti onemu, ki ne plačuje več nego 15 dinarjev neposrednega davka na leto. Pri obrtnikih in drugih osebah, ki se bavijo z javnim delom, se tuje stvari, ki so po značaju posla samega začasno shranjene pri onih davčnih zavezancih, ne smejo popisovati in prodajati, da bi se izterjal davek.

Pri poljedelcih, ki ne plačujejo več nego 15 dinarjev neposrednega davka na zemljišče, pa se par vprežne živine, ki jim služi za obdelovanje zemlje, ne sme popisati, da bi se izterjal davek.

Člen 131.

Ako je imovina, popisana v pokrajinah Srbije in Črne gore, dana v zakup, sme davčno oblastvo odrediti zakupniku, naj izza dne popisa zakupnino polaga davčnemu oblastvu v odplačilo državnega davka. Tedaj mora zakupnik od dne te priobčitve pripadajoči znesek zakupnine mesečno polagati davčnemu oblastvu, ne glede na to, ali in v koliko je davčnemu dolžniku naprej izplačal zakupnine. Ako zakupnik zakupnine ne položi v roku, izterja davčno oblastvo od njega dolžno zakupnino eksekutivno.

Člen 132.

Davčni zavezanci v pokrajinah Srbije in Črne gore, ki plačujejo kakršenkoli davek v občinah izvun svojega stalnega bivališča, morajo pri davčnem oblastvu, ki izterjuje davek (občinskih sodišč ali finančnih upravah) določiti zase zastopnika iz kraja, kjer plačujejo ta davek, da mu davčno oblastvo glede plačevanja tega davka priobčuje potrebne odloke, in sicer do dne, ko se prične davek eksekutivno izterjovati. Če tega ne stori, oblastvo samo določi zastopnika za one, ki ne plačajo davka v roku.

Istotako določi davčno oblastvo zastopnika onemu davčnemu dolžniku na sedežu davčnega oblastva, ki je odsoten ali se skriva.

Taki zastopniki imajo na kmetih pravico do nagrade po 4, v drugih krajih pa po 6 dinarjev za vsak dan, ko na poziv pridejo k davčnemu oblastvu. Ta dnevica se izterjuje iz imovine teh davčnih dolžnikov.

Izvršitev javne prodaje za izterjatev davka v pokrajinah Srbije in Črne gore se ustavi, ako se davek na dan prodaje pred sklepom prodaje izplača s stroški in takso za prodajo vred.

Odločba prvostopnega sodišča v pokrajinah Srbije in Črne gore o pravilnosti in nepravilnosti prodaje, izvršene za izterjatev davka, je izvršna.

Člen 133.

Pri vsaki finančni upravi v starih pokrajinah Srbije in Črne gore določi minister za finance za državnega zastopnika enega izmed poreznikov, v Beogradu pa dva, ki morata pri odmeri davka in drugače ščititi državne interese.

Člen 134.

Dolžnost državnega zastopnika je:

1.) da se udeležuje sej davčnega odbora in da daje davčnim odbornikom potrebna pojasnila glede pravilnega odločanja o dohodkih davčnih zavezancev;

2.) da priglašuje pritožbe glede odmere davka v splošni in v posebni odmeri, in sicer tako glede odločbe davčnega odbora kakor tudi glede pravilne uporabe zakonitih predpisov na ugotovljeni dohodek in na sam preračun davka;

3.) da zoper vse odloke oblastev prve in druge stopnje, o katerih spozna, da niso utemeljeni po zakonu, priglašuje pritožbo;

4.) da se uverja, ali so vsi davčni zavezanci, ki morajo plačevati davek, prijavili svoj dohodek zaradi plačila davka, in da one, ki ga niso in v kolikor ga niso, naznanja finančni upravi;

5.) da se sme udeleževati vseh preiskav, odrejenih v zmislu člena 91. zakona o neposrednem davku.

Državnemu zastopniku pri finančni upravi se priobčujejo v podpis splošna in posebna odmera davka in vse druge odločbe davčnih oblastev, ki se nanašajo na odmero davka in na obremenitev z njim kakor tudi na državno trošarino.

Člen 135.

Pri razpravljanju o odločbah finančnih oblastev se državni svet ne sme spuščati v presojanje in reševanje dejanskih vprašanj, ki so jih ugotovile pristojne korporacije, razen kjer je z zakonom za to izrečno pooblaščen, nego le presoja, ali so se izpolnili formalni predpisi, ki so potrebni za sklep.

Člen 136.

Na ozemlju Hrvatske, Slavonije, Medjimurja, Prekmurja, Bačke, Banata in Baranje se mora razredni hišni davek, pridobnina I. in II. razreda, davek na puške in lov in vojaška taksa izterjovati v štirikratnem znesku. Katastrske davčne osnove za zemljarino so zvišane na vrednost štirikratnega zneska povsod, razen v liško-krbavski in modruško-reški županiji, kjer so zvišane na vrednost trikratnega zneska.

Vse državne naklade se morajo odmeriti na podstavi tako ustanovljenih davkov.

Stopnja eventualne že ustanovljene občinske doklade in onih drugih davščin samoupravnih korporacij, ki se odmerjajo na osnovi državnih davkov, se mora sorazmerno znižati.

Člen 137.

Minimalne postavke, ki so navedene v § 19. zakonskega člena XXIX. iz leta 1875. pod točkami 2., 3. in 4. in ki služijo za osnovo sorazmernemu obdačevanju, so zvišane na štirikratni znesek; minimalne postavke, navedene v točki 5., v kolikor se tičejo najemnine izza dne 1. januarja 1919., pa sme že poverjeništvu, ki razpisuje davek, pustiti iz vida, ako kaže rezultat veliko nerazmernost proti drugim davčnim zavezancem iste vrste.

Minister za finance se pooblašča, da sme na ozemlju Hrvatske, Slavonije, Medjimurja, Bačke, Banata, Baranje in Prekmurja davčne odbore (davčne komisije), po ondi veljavnih predpisih sestavljene za odmerjanje pridobnine 3. razreda, nadomestiti z novimi davčnimi odbori, ako se pri odmeri te vrste davka ne doseže uspeh, ki ne bo neugodnejši za več nego 5 % od preliminirane vsote pri tej

vrsti davka. V prvi vrsti naj se izpremene oni davčni odbori, ki niso ustanovili vsaj štirikratne vsote pridobnine 3. razreda, odmerjene za leto 1919. Nove davčne odbore sestavlja minister za finance.

Kdor ne izroči po predpisu izpolnjene davčne prijave v določenem roku ter je niti na oblastveni poziv ne izpolni po predpisu, dalje kdor v svojem pismenem ali v zapisnik narekovanem odgovoru na vprašanja, stavljena po pristojni strani o podatkih, ki služijo za osnovo pri ugotovitvi davčnega dohodka, namenoma poda neresnično izjavo, zaradi katere bi se moral odmeriti nižji davek, se kaznuje v denarju do 1000.— kron.

To kazni izreka finančno ravnateljstvo in izterjati jo je takoj. Priložba se vložijo pri generalni direkciji neposrednih davkov, toda v razpravo se sprejme samo, če se ji prilože dokazila, da je kazni plačana.

Člen 138.

Na ozemlju Hrvatske, Slavonije, Medjimurja, Bačke, Banata, Baranje in Prekmurja se davčna zavezanost glede dohodarine razširja na vse osebe, katerih skupni letni dohodek presega 4800.— kron. Vsa določila, ki se nanašajo na pripravljala dela kakor tudi na odmero dohodarine nad 10.000.— kron, se morajo uporabljati tudi na odmero dohodarine dohodka nad 4800.— kron. Določila poslednjega odstavka § 2. in poslednjega odstavka § 8. zakonskega člena IX : 1918. se razveljavljajo.

Na podstavi davčnih postavk dohodarine po § 3. zakonskega člena IX : 1918. kakor tudi na osnovi davčnih postavk davka na imovino po § 8. zakonskega člena IX : 1918. se pobira državna naklada.

Ta naklada na dohodarino znaša:

Z a d o h o d e k				%
od	4.800.—	do	5.200.—	15
"	5.200.—	"	7.200.—	20
"	7.200.—	"	9.800.—	25
"	9.800.—	"	14.000.—	30
"	14.000.—	"	20.000.—	35
"	20.000.—	"	26.000.—	40
"	26.000.—	"	32.000.—	45
"	32.000.—	"	40.000.—	50
"	40.000.—	"	48.000.—	55
"	48.000.—	"	56.000.—	60
"	56.000.—	"	64.000.—	65
"	64.000.—	"	76.000.—	70
"	76.000.—	"	100.000.—	80
"	100.000.—	"	140.000.—	90
"	140.000.—	"	200.000.—	100
nad	200.000.—	in več		120

O d i m o v i n e :				%
od	20.000.—	do	52.000.—	10
"	52.000.—	"	96.000.—	15
"	96.000.—	"	144.000.—	20
"	144.000.—	"	212.000.—	25
"	212.000.—	"	280.000.—	30
"	280.000.—	"	400.000.—	35
"	400.000.—	"	600.000.—	40
"	600.000.—	"	800.000.—	45
"	800.000.—	"	1.200.000.—	50
"	1.200.000.—	"	1.600.000.—	55
"	1.600.000.—	"	2.000.000.—	60
"	2.000.000.—	"	2.400.000.—	65
"	2.400.000.—	"	2.800.000.—	70
"	2.800.000.—	"	3.200.000.—	80
"	3.200.000.—	"	3.600.000.—	90
"	3.600.000.—	"	4.000.000.—	100
nad	4.000.000.—			120

Minister za finance se pooblašča, da sme zaradi pravočasne odmere tako razširjene dohodarine in davka na imovino nastavit tudi večje število osebja, nego ga je v proračunu preliminarnega, in istotako večje število davčnih odborov.

Člen 139.

Razveljavlja se določilo § 13. zakonskega člena XLVI: 1883., po katerem se od splošne dohodarinske naklade na imobilni davek odbija 10 % obresti od hipotekarno zavarovanih posojil.

Člen 140.

Vsi davki se morajo na vsem ozemlju Hrvatske, Slavonije, Medjimurja, Banata, Bačke, Baranje in Prekmurja plačati v popolnem znesku po enotnih lestvicah.

Člen 141.

Stopnja naklade na bolniško oskrbo na ozemlju Bačke, Banata in Baranje se ustanavlja za proračunsko leto 1920./1921. s 13 %.

Člen 142.

Da se preprečijo izjemni primeri dvojnega odmerjanja vsled uporabe raznovrstnih zakonitih določil v posameznih pokrajinah kraljevine, se pooblašča minister za finance, da sme vsa ta vprašanja urediti z rektroaktivno močjo izza dne 1. januarja 1919.

Člen 143.

Za pokrajine Hrvatske, Slavonije, Medjimurja, Banata, Bačke in Baranje se zvišujejo eksekutivne takse, in sicer: za zaplembo (prepoved) od 3 % na 6 % in za prodajo od 2 % na 4 %.

Člen 144.

Glede davčne odmere v Bosni in Hercegovini veljajo te-le izpremembe dosedanjih zakonitih določil:

Katastrske davčne osnove za desetinski pavšal, davek od vrednosti zgradb in davek od vrednosti zemljišč se zvišujejo na vrednost trikratnega, davčne osnove za davek od gozdnega zemljišča pa na vrednost desetkratnega produkta.

Tako zvišane davčne osnove za davek od vrednosti onih zgradb, ki so bile prodane po 1. januarju 1916., sme delegat ministra za finance v Sarajevu na prošnjo davčnega zavezanca znižati sorazmerno z zvišano katastrsko vrednostjo drugih davčnih objektov, toda nikakor in nikoli ne pod sedanjo katastrsko vrednost istega objekta.

Davek od vrednosti se plačuje samo za stanovalske hiše; gospodarska poslopja pa so oproščena tega davka.

Davek, ki se po dosedanjih zakonitih davčnih stopnjah odmeri od tako povišanih davčnih osnov, naj služi za temelj odmerjanju veljavnih državnih doklad in državnih naklad.

Na davek od zemljiškopravni zavarovanih obresti in na davek od stalnih prejemkov se — poleg doklad za ceste — pobira 300%na državna naklada, na pridobinski davek pa:

do	10.000.—	K	100 %
nad 10.000.—	K do 30.000.—	"	200 %
"	30.000.—	"	300 %
"	100.000.—	"	400 %

Davek v višji davčni stopnji se mora odmeriti tako, da davčnemu zavezancu po odbitku davka na čisti dohodek ne ostane manjši del čistega dohodka, nego ga ostane po čistem dohodku najmočnejšemu zavezancu predhodnega odstotka.

Davek na koze se izza dne 1. januarja 1921. opušča.

Člen 145.

Glede davčne odmere v Sloveniji, Istri in Dalmaciji morajo veljati te-le izpremembe dosedanjih zakonitih določil:

Stopnja zemljarine se določa brez vsakega popusta z 20 % od davčne osnove, ki je zvišana na trikratni čisti katastrski donos. Na podstavi tako odmerjene zemljarine se pobira v omenjenih pokrajinah namesto dosedanjega vojnega pribitka (80 %) in deželne (55, 70, 80 %) doklade enotni državni pribitek s 150 %.

Od trikratnega čistega katastrskega donosa se odmerja tudi 2%ni prispevek za elementarne škode in za melioracije.

Davčne postavke po tarifi hišnega razrednega davka po zakonu z dne 9. februarja 1882., drž. zak. št. 17, in za nove hiše po zakonu z dne 28. decembra 1911., drž. zak. št. 242, oziroma z dne 23. januarja 1914., drž. zak. št. 14, in tarifne najmarine (§ 5., točka a zakona z dne 9. februarja 1882., drž. zak. št. 17) se zvišujejo trikratno.

Za davek od hišne najemščine se določa davčna stopnja od dogovorjene ali ocenjene kosmate hišne najemnine za dveletje 1921./1922. z 20 % za Ljubljano, Gorico, Zader in Celovec brez vsakega nadaljnjega popusta; davek od hišne najemščine in avtonomne doklade v navedenih mestih pa se za leto 1920. odmerja po dosedanjih predpisih. Za druge kraje, ki spadajo pod splošno hišno najmarino, in za zgradbe v najemu po drugih krajih se določa že za leto 1920. davčna stopnja dogovorjene kosmate hišne najemščine z 12 % brez nadaljnjega popusta. To se ne tiče posebnih sto-

penj za hišno najemščino, ki veljajo za nove zgradbe po tarifi A, B, C zakona z dne 28. decembra 1911., drž. zak. št. 242.

Namesto dosedanjih deželnih doklad (55, 70 in 80 %) se pobira od tako izračunjenih hišnih davkov za vse zgoraj navedene pokrajine enotni državni pribitek s 70 %, za mesta Ljubljano, Gorico, Zader in Celovec pa 60 %.

Člen 146.

Občna pridobnina se v Sloveniji, Istri in Dalmaciji tudi za leto 1920. odmeri tako, kakor se je odmerila leta 1919., toda za letošnje leto so davčni zneski povišani štirikratno.

Dosedanji vojni pribitek in deželna doklada za vse zavezanke občne pridobnine se pobira s 170 % enotnega državnega pribitka od zavezanec, katerih davčna postavka je višja nego 1200 kron, in 130 % od onih, katerih davčna postavka znaša največ 1200 kron.

Na rentni davek, ki se pobira z odbitkom pri dolžnikih, in na davek od tantem, ki je od 10 % povišan na 15 %, se pobira državni pribitek 100 %, a na rentni davek, ki se odmerja na podstavi napovedi, se pobira namesto dosedanjega vojnega pribitka in deželne doklade enotni državni pribitek s 170 %. Minimum § 125., št. 7, zakona o osebnih davkih se od 1600.— kron povišuje na 3200.— kron.

Davčni zavezanec po drugem poglavju zakona o osebnih davkih plačajo namesto dosedanjega 20%nega vojnega pribitka in 55, 70, oziroma 80 % deželnih doklad poleg rentabilitetnega pribitka enotni pribitek z 90 %.

Od plačarine onih oseb, ki niso oproščene avtonomnih doklad, se pobira namesto dosedanje 55%ne, 70%ne, oziroma 80%ne deželne doklade enotni državni pribitek 70%; taki uslužbenci pa so oproščeni državnega pribitka kakor tudi doklade za avtonomne fondne, ako njih skupni letni službeni prejemki ne presegajo 30.000.— kron.

Nekvarno § 155. zakona o osebnih davkih so dohodnine oproščene osebe, katerih skupni dohodek enega leta ne presega 4800.— kron. Davčni minimum dohodka za osebe, ki dobivajo prejemke iz službenega razmerja, se izjemoma določa s 1600.— kronami.

Zneski dohodka, določeni v zakonski noveli z dne 23. januarja 1914., drž. zak. št. 13, se zvišujejo tako-le:

v § 160. določeni dohodek od 3000 kron na	6000 kron;
v § 160. določeni dohodek od 3600 kron na	7200 kron;
v § 172. a določeni dohodek od 2400 kron na	5600 kron;
v § 172. a določeni dohodek od 4800 kron na	8400 kron;
v § 172. določeni dohodek od 12.000 kron na	18.000 kron;
v § 173. določeni dohodek od 2400 kron na	5600 kron;
v § 173. določeni dohodek od 4800 kron na	8400 kron;
v § 174. določeni dohodek od 12.000 kron na	18.000 kron;
v § 204. določeni dohodek od 2000 kron na	16.000 kron;
v § 221. določeni dohodek od 6000 kron na	14.000 kron.

Člen 147.

Stopnja nedržavnih doklad za leto 1920. se inora razen v Srbiji in Črni gori v vseh pokrajinah na novo določiti po izpremenjenih davčnih osnovah.

Člen 148.

Vse izpremembe, navedene v členih 136. do 147. veljajo izza dne 1. januarja 1920. v naprej, v kolikor ni v dotičnih členih določeno drugače.

Člen 149.

Davčni uradi v Bosni in Hercegovini in davčna oblastva I. stopnje v Dalmaciji in Sloveniji se izločajo iz okrajnih uradov (okrajnih glavarstev); odslej izvršujejo svoje posle kot samostojni uradi, neposredno podrejeni svojim finančnim direkcijam, oziroma delegatom ministrstva za finance.

S tem se nikakor ne posega v dolžnosti davčnih uradov v Bosni in Hercegovini, da kot državne blagajne in depozitni uradi opravljajo naloge pristojnih oblastev in organov, niti se ne

poseza v dolžnosti okrajnih uradov, oziroma okrajnih glavarstev, in drugih administrativnih oblastev in uradov, da davčnim oblastvom in uradom v izvrševanju njih službe glede odmere in pobiranja davkov in drugih javnih davščin hitro dajo vsako zahtevano pomoč.

Minister za finance se pooblašča, da sme z uredbo ustanoviti davčno nadzorništvo za mesto Zagreb, da sme na ozemlju Banata, Bačke in Baranje ukiniti dosedanje delegacije ministristva za finance v Novem Sadu, finančne uprave (direkcije) in davčne urade ter namesto njih postaviti pokrajinsko finančno direkcijo v Novem Sadu in potrebno število okrožnih finančnih uprav in okrajnih finančnih uprav po vzoru organizacije finančnih uprav v Srbiji.

Minister za finance se pooblašča, da sme v pokrajinah kraljevine izvan Srbije in Črne gore, še preden se dovrši odmera za leto 1920. in 1921., pobirati davek po odmeri prejšnjega leta, in sicer glede onih davkov, katerih višina po tem zakonu ni izpremenjena, v dosedanjem znesku, a glede onih davkov, katerih višina je izpremenjena, sorazmerno po izpremenjenem znesku.

Na podstavi tako izterjanih vsot sme minister za finance istotako zbirati invalidski davek na račun onih vsot, ki se pozneje ustanove z definitivno odmero.

Dalje se pooblašča minister za finance, da sme v pokrajinah, kjer odmera davkov za leto 1919. še ni dovršena, takoj odrediti odmero za leto 1920., ali posebe ali vzporedno z odmero za minula leta.

V tem primeru se mora pri onih vrstah davka, kjer služi za osnovo odmere vsota lanjskega davka, vzeti tekoča pričakovana odmera; davčni zavezanci pa imajo pravico, da po izvršeni odmeri za dotično leto zahtevajo popravek davčne zavezanosti.

Člen 149. a.

Začasno se opraščajo hišnonajemniškega davka, pridrževaje zakone in predpise, ki veljajo na posameznih ozemljih kraljevine, one nove hiše, ki se začno zidati in bodo dovršene v dveh letih izza dne, ko stopi ta zakon v veljavo, in sicer:

- 1.) za dobo 25 let vse hiše, ki so v njih izključno manjša stanovanja za delavce;
- 2.) za dobo 18 let vse hiše, ki so v njih izključno stanovanja, ne glede na njih velikost;
- 3.) za dobo 15 let vse hiše, ki so v njih poleg poslovnih lokalov pretežno stanovanja.

Razen tega se mora dovoliti ta začasna oprostitve:

a) za dobo 10 let vsem hišam, naštetim v točkah 1., 2. in 3., ki so se začele graditi, preden je stopil ta zakon v veljavo, pa so ostale konstruktivno nedodelane za stanovanja do dne, ko se razglasi ta zakon, a bi se dodelale in usposobile za stanovanja v teku tega leta;

b) za dobo 12 let vsem hišam, pri katerih bi se poleg že zgrajenih stanovanj ali nad njimi napravila nova stanovanja, a za novozgrajeni del samo, ako se začne graditi in se dovrši v sedmih mesecih izza dne, ko stopi ta zakon v veljavo.

Za mesto Beograd veljajo glede davčne oprostitve specialna določila za ureditev mesta Beograda po členu 1. teh določil.

B. Posredni davki.

I. O taksah.

Člen 150.

Zakon o taksah kraljevine Srbije z dne 30. marca 1911., v kolikor se tiče nastopnih tarifnih postavk: 5, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 58, 59, 61, 62, 63, 64, 70, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 272, 275, 276, 277, 278, 279, 280 in 332 — se razširja in uveljavlja glede pobiranja taks na vse ozemlje naše kraljevine.

Člen 151.

V vsej kraljevini se zvišujejo takse pri tarifnih postavkah zakona o taksah kraljevine Srbije, in sicer:

pri tar. post. 51	od din. 20	na din. 100
" " " 58	" " 10	" " 50
" " " 276	" " 200	" " 500
" " " 277	" " 200	" " 500

Pripomba 1. Takse po tar. post. 61, 62, 63, 64 in 272 kakor tudi zgoraj zvišane takse iz tar. post. 51, 58, 276 in 277 veljajo za obrate, pravila, pravice in posle, ki se pridobivajo in izvršujejo po 6. aprilu 1920., ko je stopil v veljavo člen 7. začasnega zakona o proračunskih dvanajstlinah in o najnujnejših fiskalnih odredbah.

Pripomba 2. Pri tar. post. 352 zakona o taksah kraljevine Srbije se izpušča nadpis: „pri državni tiskarni“.

Člen 152.

Tarifna postavka 238 zakona o taksah kraljevine Srbije se izpreminja ter se glasi: „Za vidiranje potnih listov tujih državljanov, ki potujejo v kraljevino, 10— dinarjev.“

Pripomba 1. pri tej tarifni postavki se izpreminja ter se glasi:

„Pripomba 1. Ta taksa se pobira v denarju dežele, v katero se vrši vidiranje, al pari. Izjemoma se v deželah, katerih denar ima manjšo borzno vrednost od dinarja, taksa pobira v denarju dotične dežele po kurzi dinarja, ki jih občasno določa minister za finance.“

Sporazumno z ministrom za zunanje zadeve sme minister za finance to takso po načelu reciprocitete tudi povišati in znižati.“

Člen 153.

Pri tarifnih postavkah 238, 239 in 240 zakona o taksah kraljevine Srbije naj se beseda „Srbije“ nadomesti z besedo „kraljevine“.

Pri tarifnih postavkah 61a in 62a naj se po besedah „v Beogradu“ dodado besede: „v Zagrebu, Ljubljani, Sarajevu in Subotici“.

Člen 154.

Vse med vojno izjemoma nepovišane tarifne postavke v Hrvatski, Slavoniji, Banatu, Bački in Baranji se glede taks, zvanih „stalne kolkovne pristojbine“, povišujejo za 100 % (sto odstotkov).

Člen 155.

Vse stalne, lestvične in odstotne pristojbine po zakonih o pristojbinah, ki veljajo v Bosni, Hercegovini, Dalmaciji, Sloveniji, Hrvatski, Slavoniji, Bački, Banatu in Baranji, se potem, ko se izvrši povišba po členu 154., povišajo za 100 % (sto odstotkov).

Ta povišba lestvičnih in odstotnih pristojbin za 100 % (sto odstotkov) velja pri pobiranju do dne 1. decembra 1920. Od tega časa je te pristojbine pobirati po veljavnih zakonih in po stopnjah, ki so bile določene pred spredaj izvršeno povišbo za 100 % (sto odstotkov). Lestvične in odstotne pristojbine, pobrane na podstavi izvršene povišbe za 100 % do dne 1. decembra 1920., se ne vračajo.

Izjemoma se povišujejo namesto za 100 % za 400 % (štiristo odstotkov) sodne pristojbine po tarifni postavki III. d. 18 za Bosno in Hercegovino in po tarifni postavki 16 d. cesarske naredbe z dne 15. septembra 1915., drž. zak. št. 279, za Dalmacijo in Slovenijo, za 800 % (osemsto odstotkov) pa pristojbine za vpis v trgovski register pod T br. 48/13, točki 4., za Hrvatsko, Slavonijo, Bačko, Banat in Baranjo.

Člen 156.

V vseh primerih, navedenih v zakonu o kolkih in pristojbinah iz leta 1850. za Dalmacijo in Slovenijo in onem iz leta 1883. za Hrvatsko, Slavonijo, Banat, Bačko in Baranjo kakor tudi v zakonu iz leta 1886. za Bosno in Hercegovino (kakor tudi v vseh njih izpremembah in dopolnitvah), se morajo vse pristojbine v kolkih in v gotovini plačevati takoj v naprej ne glede na to, kolik je znesek.

V izrečno izvzetih primerih, kjer je po veljavnem zakonodajstvu nemogoče plačati pri sodiščih v naprej pristojbino, katere višina se ne more določiti v naprej, se plačajo pristojbine tako in takrat, kakor je to predpisano v posameznih pristojbinskih zakonih. Istotako se v primerih zemljiško-knjižnega zavarovanja dovoljuje, da se opravi dotični posel, tudi če se ne bi taksa plačala v naprej. Pristojna oblastva morajo te takse izterjati naknadno najdalje v roku enega meseca.

Člen 157.

Za tarifno postavko 99 zakona o taksah kraljevine Srbije se dodaja nova tarifna postavka, ki se glasi:

Na vse vstopnice, in sicer:

1.) za gledališča in umetniške koncerte, poučna predavanja, umetniške, poučne in gospodarske razstave in večere, prireditve telovadnih sokolskih, orlovskih društev se plačuje kot taksa 10 % (deset odstotkov) od vrednosti vstopnice; in

2.) za bioskope, café-chantante, kabarete, zabave, cirkuse, akrobatske, atletske, čarodejske, spiritistične predstave, panoptike, menažerije, razne druge razstave, panorame, fotoplastike, dirke in splohi za vse vstopnice in prireditve, kjer se ljudje zbirajo zaradi zabave in razvedrila, se plačuje kot taksa 30 % (trideset odstotkov) od vrednosti vstopnice.

Pripomba 1. Pri prireditvah, kjer se namesto vstopnice, katere cena ni naprej določena, plača prostovoljen prispevek, je plačati takso 0-50 dinarja, oziroma 0-50 krone za vsako posamezno osebo.

Kadar se „vstopnice“ plačajo s pavšalno vsoto kot vpisnina v klub, društvo ali družbo ali kot sezonski bilet ali kot abonnement za določeno število vstopov ali za vstope v določenem razdobju, se ta taksa pobira po gorenji lestvici po skupno vplačani vsoti. V drugih primerih, kadar je pristop dovoljen brez vstopnice („vstop prost“) in se v lokalni prodaja pilo in jelo, se taksa določi pavšalno za en dan ali za eno predstavo. Plačati jo mora v naprej lastnik podjetja.

Plačevanju te pavšalne takse so zavezani tudi ponočni obrati — javni tolerirani obrati.

To takso odmerja ono finančno oblastvo, ki ga določi ministristvo za finance, in v razmerju zneskov, ki se povprečno pobirajo v dotičnem kraju od podobnih lokalov, kot taksa za vstopnico.

Pripomba 2. Takse za vstopnice ne more biti nihče oproščen, najsi so se vstopnice prodajale po komerkoli, v kateremkoli kraju in v čigarkoli korist. Celotni dohodek od taks iz tar. post. 99. a se porablja izključno za podporo in vzdrževanje invalidov in za razbremenitev izdatka za invalide, določenega v proračunu.

Pripomba 3. Vstopnice za zabave na vaških prošenjih, cerkvenih slavnostih in proslavah in narodnih svečanostih niso zavezane plačevanju te takse, ako se vrše na krajih, ki so za to določeni.

Pobiranje taks iz tar. post. 99. a velja izza dne 1. maja 1920., kakor je to določeno v členu 13. začasnega zakona o proračunskih dvanajstlinah in o najnujnejših fiskalnih odredbah.

Minister za finance se pooblašča, da predpiše pravilnik o tem, kako naj se pobirajo te takse iz tar. post. 99. a., kakor tudi kazni za protivno postopanje.

Člen 158.

Zoper rešitev pristojnega finančnega oblastva, ki je to takso ugotovilo — določilo — je dopustna pritožba v treh dneh, in sicer: v Srbiji in Črni gori, kjer to takso določajo občinska in policijska oblastva in sreske finančne uprave, na okrožno finančno upravo, a zoper odmero okrožne finančne uprave, oziroma davčnega oddelka beogradskega, na generalno direkcijo posrednih davkov. V drugih pokrajinah se vloži pritožba zoper odmero teh taks v treh dneh pri finančni direkciji.

Rešitve, izdane o teh pritožbah, so izvršne. Pritožbe zoper kazensko obsodbo se vlagajo v treh dneh po oblastvu, ki je izreklo obsodbo, in sicer: v Srbiji in Črni gori na generalno direkcijo posrednih davkov, v drugih pokrajinah pa na pristojno delegacijo ministristva za finance. Rešitev generalne direkcije, oziroma delegacije, je izvršna. Zoper obsodbe ministra za finance o kaznovanju uradnikov ni pritožbe.

Člen 159.

Minister za finance se pooblašča, da sme takse pri „občinskih oblastvih“, določene z zakonom o taksah kraljevine Srbije z dne 30. maja 1911. v oddelku „L“, tar. post. 337 do 407, in sicer samo sodišču občine mesta Beograda dovoljevati v večjem znesku, nego so določene v zakonu, kakor tudi da sme dovoljevati nove občinske takse. Ta dovolila daje minister za finance po zaslišanju ministrskega sveta in po predhodni odločbi sodišča in odbora omenjene občine.

II. O državni trošarini

Člen 160.

Nekvarno zakonom in predpisom, ki veljajo sedaj v posameznih pokrajinah kraljevine Srbov,

Hrvatov in Slovencev, se pobira izza dne 20. septembra 1920. in nadalje državna trošarina v zlatu v področju vse kraljevine po priloženi tarifi pod A, ki je sestavni del tega zakona.

Izza dne 1. decembra 1920. se pobira državna trošarina v srebru, in sicer:

1.) na predmete iz tarife A pod št. 1 a) in b), 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16 in 17 po stopnjah, povišanih za 100 %;

2.) na predmete iz št. 11 (razen pod b), kar se tiče stopnje) po dosedanjih stopnjah; in

3.) na predmete iz št. 18 ne glede na vrsto blaga po 0-20 dinarja za liter, računaje dele litra za take, a ne za cel liter.

Državna trošarina iz št. 5 in 19 na olje in droži se pobira samo do dne 1. decembra 1920.; izza tega dne je trošarina na te predmete ukinjena.

Izza dne 1. decembra 1920. se pobira na žarnice iz št. 11 tarife in po točki a) trošarina samo na žarnice nad 10 do 32 normalnih sveč; po točki b) po 0-20 dinarja, a trošarina za obločnice ostane 10— dinarjev mesečno v srebru. Vsled te izpremembe se preveč pobrana trošarina povrne, ako so žarnice oznakovane.

Izza dne 1. decembra 1920. one občine, v katerih rokah je proizvodnje električnega toka ali plina, ne plačujejo trošarine na one žarnice in obločnice kakor tudi ne na plin, ki služijo za mestno razsvetljavo.

Preprosta kresila z vrvico, ki se ne prižigajo s pomočjo nikakršne tekočine, plačujejo po 0-50 dinarja.

Člen 161.

Zakon o državni trošarini z dne 9. novembra 1909. kraljevine Srbije se razen predpisov o uređitvi in organizaciji trošarinskih oblastev (oddelek VIII.) in postopku pri preiskovanju, sojenju in izvrševanju obsodb razširja na vse pokrajine kraljevine glede vseh predmetov, na katere se s tarifo A, priloženo temu finančnemu zakonu, uvaža nova trošarina, kakor tudi glede trošarine na stisnjene droži.

Kar se tiče postopka pri preiskovanju, sojenju in izvrševanju obsodb za trošarinske prestopke glede predmetov, ki so se smatrali do tega zakona izvun pokrajin kraljevin Srbije in Črne gore za trošarinske predmete, kakor tudi glede predmetov, ki se v prej omenjeni tarifi A uvažajo kot novi trošarinski objekti, ostanejo v veljavi predpisi, ki so za dosedanje trošarinske predmete veljali v teh pokrajinah. Kar se tiče pristojnosti za reševanje trošarinskih prestopkov, vlaganje pritožb, postopanja pri prekinitvi kazenske preiskave in oprostitve obdolženih oseb, višine denarne kazni, porazdelitve denarja, dobljenega iz kazni, izpreminjanja denarne kazni v zapor, višine in prestajanja te druge kazni, zastaranja in obnove sojenja, se v teh pokrajinah ne uporabljajo doslej veljavni predpisi, ampak minister za finance predpiše o tem zaradi enotnosti postopka in pravičnosti poseben pravilnik z ozirom na predpise, ki govore o tem v zakonu o državni trošarini kraljevine Srbije z dne 9. novembra 1909.

Člen 162.

Člen 4. zakona o državni trošarini kraljevine Srbije z dne 9. novembra 1909. se ukinja. Istotako se ukinjajo predpisi o nagradah za izvoz alkohola (špirita), špirituočnih tekočin in žganja v inozemstvo.

Člen 163.

Lastniki onih trošarinskih predmetov iz tarife A, na katere je trošarina povišana ali uvedena na novo, morajo količine predmetov, ki so že bili pri njih onega dne, ko stopi ta zakon v veljavo, prijaviti v 8 dneh najbližji postaji finančne straže, v Srbiji in Črni gori pa najbližji sreski, oziroma okrožni, finančni upravi in v Beogradu beograjskemu davčnemu oddelku ter plačati razliko, oziroma novo predpisano trošarino najpozneje v petih dneh.

Vendar sme tem lastnikom minister za finance na njih prošnjo dovoliti plačilo razlike ali nove trošarine v obrokih, ako dokažejo, da ne morejo zneska te trošarine položiti takoj v celoti; morajo pa dati potrebne garancije za vsoto trošarine. Vrsto garancije določa minister za finance.

Trošarinski predmeti, na katere je s tem zakonom trošarina povišana ali uvedena nova, in ki so bili dne 20. septembra 1920. že v vojaških skladiščih in zlagališčih, nabavljeni za vojaštvo, ali pri drugih državnih podjetjih in napravah za njih

potrebo kakor tudi pri konsumnih zadrugah nabavljeni za njih člane, nadalje oni trošarinski predmeti, nabavljeni po okrožju, okraju ali občini za razdelitev med prebivalstvo po naprej določeni ceni in istotako zateti dne 20. septembra 1920., niso zavezani tej prijavi ter ne plačujejo razlike, oziroma nove predpisane trošarine.

Člen 164.

Kdor opusti to prijavo ali kdor jo poda netočno, pa se uradoma ugotovi, da količina za plačilo trošarine sploh ni prijavljena ali da znaša ugotovljena količina nad 5 % več, nego je prijavljeno, zakrivi trošarinski (dohodarstven) prestopok ter se poleg plačila redne trošarine na zatajeno količino kaznuje z denarno kaznijo od štirikratnega do osemkratnega zneska zatajene trošarine.

Predmet, s katerim se je zakrivil trošarinski prestopok, preide v last države brez odškodnine.

Ako se je na predmete, na katere se trošarina ukinja, plačala trošarina do dne, ko stopi ta zakon v veljavo, se ne povrne.

Člen 165.

Razen na imenovane predmete, navedene v tarifi A, se plačuje trošarina in davek na vino, mošt in sadno vino po doslej veljavnih zakonih. Istotako se pobira v posameznih pokrajinah po doslej veljavnih zakonih še nadalje:

1.) trošarina na druge predmete, namenjene konsumu, toda samo do dne 1. decembra 1920.; po tem dnevu se ta trošarina ukinja, razen na vino in vinski mošt, ki izza tega dne plačuje trošarino po odstavku I. člena 166. pod a) in c) tega zakona;

2.) pristojbine za točenje pijač;

3.) kontrolna pristojbina za denaturiranje špirita, toda v znesku 0-05 din. za 1 liter alkohola namesto 0-03 krone za liter;

4.) trošarina na mineralno olje in vžigalice, dokler se na te predmete ne uvede državni monopol.

Člen 166.

Minister za finance se pooblašča, da izza dne 20. septembra 1920.

I. v vseh delih Slovenije, razen v Prekmurju, namesto dosedanjega davka na vino, vinski mošt, sadno vino in sadni mošt kakor tudi namesto davkov (deželnih) in samostojnih davkov (deželnih) uvede na te trošarinske predmete trošarino, in sicer:

a) na vino, vinski mošt, vinsko brozgo, vino iz jagod, vino iz sladu in raztopljenega medu (medico) 32— kron za hektoliter;

b) na sadno vino in mošt 8— kron za hektoliter in

c) na vino v steklenicah 0-60 kron za steklenico, ki drži do $\frac{3}{4}$ litra;

II. da v vseh delih Slovenije, razen v zaprtem mestu Ljubljani, namesto dosedanjega davka na meso in deželne naklade na ta davek, v Vojvodini, Prekmurju in Medjimurju pa namesto dosedanje potrošnine na meso pobira trošarino po tej-le tabeli:

Številka	Trošarinski predmet	Razred		
		I.	II.	III.
		Znesek trošarine		
		K v	K v	K v
1.	Živali za pobej in za zakol, in sicer: voli, biki, krave in teleta nad eno leto stara, za vsako žival	24	18	12
2.	Teleta do enega leta, za vsako žival	4	3	2
3.	Ovce, ovni, koze, kozlički in kostruoi, za vsako žival	2	1 60	1
4.	Jagnjeta pod 14 kg, kozlički odrojčki in prasički pod 6 kg, za vsako žival	1 20	80	60
5.	Mladi prasički od 6—20 kg, za vsako žival	2 80	2	1 40
6.	Svinje nad 20 kg brez razlike, za vsako žival	6	4	3
7.	Sveže meso (razen krvi in droba), t. j. vsi nepripravljeni, za človeško uživanje sposobni deli pobite živali, dalje prekajeno, nasoljeno in povojeno meso, prekajena slanina, konzervirano meso, salame in druge mesene klobase iz št. 1 do 6 za 100 kg	8	6	4

III. da pobiranje linijske državne trošarine, ki se doslej vrši samo v krogu stare trošarinske linije mesta ljubljanskega, razširi na vso politično občino ljubljansko in da trošarinsko tarifo za to

mesto prilagodi sedanjim razmeram; obenem sme ukiniti državno naklado na vse predmete iz te tarife kakor tudi deželno naklado na vino, vinski in sadni mošt in meso ter ju združiti z osnovno stopnjo.

Opomba. Točka b) iz odstavka I. kakor tudi oba odstavka II. in III. veljajo samo do dne 1. decembra 1920.; s tem dnem se ukinja pobiranje državne trošarine na sadno vino in sadni mošt in na meso, kjer je uvedena, istotako pa linijska trošarina v Ljubljani. Trošarino na vino in vinski mošt, ki se uvažata v Ljubljano, je tudi pobirati po stopnjah, ki so omenjene v prvem odstavku tega člena pod a) in c), ako ni bila trošarina prej plačana.

Člen 166. b.

Zakona z dne 13. januarja 1911., dež. zak. za Koroško št. 15, in z dne 4. junija 1912., dež. zak. za Kranjsko št. 34, s katerima se je uvedla davščina na prirastek od vrednosti nepremičnin na Koroškem in na Kranjskem, se ukinjata.

Člen 167.

Proizvodni davek na vino, v kolikor se je doslej po veljavnih zakonih in predpisih pobiral v posameznih pokrajinah kraljevine, se ukinja. Izza dne 1. oktobra 1920. in od tega dne je trošarina na vino (davek na pitje vina) povišana za 14— kron pri hektolitr. Izza dne 1. decembra 1920. se pobira trošarina na vino in vinski mošt po stopnjah, ki so navedene v prvem odstavku člena 166. pod a) in c) tega zakona. Do tega dne nepobrani zneski proizvodnega davka na vino v Hrvatski in Slavoniji se ne pobirajo, že pobrani zneski pa se ne vračajo.

Oni predpisi o oprostitvi vinogradnikov, ki veljajo v Hrvatski, se z dnem 1. decembra 1920. razširjajo na Banat, Bačko in Baranjo.

Člen 168.

Minister za finance se pooblašča, da za pobiranje te državne trošarine in za izvrševanje teh predpisov o državni trošarini predpiše potreben pravilnik kakor tudi kazni za protivno postopanje.

Člen 169.

Minister za finance se pooblašča, da sme zaradi lažje kontrole predpisati obliko, velikost in sestavo onih priprav za žganjekuho, ki se bodo izdelovale odslej.

Kdor izdeluje naprave za žganjekuho, ki se ne ujemajo z napravami, predpisanimi po ministru za finance, se kaznuje z denarno globo od 1000— do 4000— dinarjev za vsak žgalni kotel, ki bi bil izdelan zoper predpise.

Uvažanje kotlov, ki ne ustrezajo predpisanim pogojem, je prepovedano. Kdor postopa drugače, se kaznuje z denarno globo od 2000— do 4000— dinarjev.

Člen 169. a

V Srbiji in Črni gori se ukinja monopol na alkohol (špirit), ki je bil uveden na podstavi zakona o ustanovitvi novih monopolov z dne 3. avgusta 1893.

Člen 169. b

Prepovedano je kuhati žganje iz skrobvih materij in melase. Alkohol (špirit) se sme iz teh stvari izdelovati samo v tvornicah, ki plačujejo trošarino, ko oddajajo alkohol v svobodni promet. Toda ob opravičenih in nujnih potrebi je minister za finance izjemoma pooblaščen, da sme dovoliti žganjekuho samo iz onih skrobvih materij, o katerih se je komisionalno nedvojbeno ugotovilo, da so nerabne za človeško in živalsko hrano.

B. Določila za carine.

Člen 170.

Na vsem ozemlju kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev je ustanoviti carinarnice in organizirati enovito carinsko službo, kolikor se to še ni zgodilo. Obmejne carinarnice je začasno, dokler se ne določi definitivna meja kraljevine, porazmestitvi ob demarkacijski črti.

Člen 171.

Vse blago, ki se uvažata iz inozemstva v pokrajine kraljevine ali prehaja skozi pokrajine kraljevine iz inozemstva za inozemstvo, je zavezano carinski kontroli in carinskemu postopanju skladno s carinskim zakonom in z zakonitimi predpisi.

Člen 172.

Na vso kraljevino se glede organizacije carinskih oblastev in carinske službe in glede carinskega postopanja razširja carinski zakon, a glede pobiranja carin splošna carinska tarifa prejšnje kraljevine Srbije kakor tudi trgovinske pogodbe, ki jih je ta sklenila z drugimi državami, v kolikor so še v veljavi.

Člen 173.

Da se ohrani enotnost poslovanja in discipline, je uporabljati določila zakona o civilnih uradnikih kraljevine Srbije.

Člen 174.

Carine in vse druge davščine, ki se pobirajo na carinarnicah, kakor tudi državne trošarine v državi po tarifi A) se glase na zlato; smejo pa se plačevati v bankovcih Narodne banke kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev in v drugi, tuji valuti, in sicer po kurzu, ki ga določa minister za finance.

Ko se določa kurz zlatemu denarju v bankovcih Narodne banke kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev kakor tudi v drugi, tuji valuti, se jemlje za izhodno takso kurz deviz na New York na beograjski in zagrebški borzi; pri tem se računi, da je dolar enak 5— dinarjem, oziroma 20— kronam v zlato.

Minister za finance določa, katere tuje valute naj se sprejemajo za plačevanje teh davščin.

Člen 175.

Izpremembe in dopolnitve člena 1. zakona o splošni carinski tarifi z dne 9. marca 1909., s katerimi se za minimalne postavke določajo postavke iz trgovinskih pogodb, ki jih je sklenila prejšnja kraljevina Srbija in v katerih je določeno, kako naj se ustanavljajo minimalne postavke tudi za nedogovorjene tarifne pozicije, se morajo ukiniti; na ta način se minimalnim postavkam odvzame podloga dogovorjenih carinskih postavk. Vendar pa se sistem vojnih carin pridržuje.

Člen 176.

Ob neizogibni potrebi in po dovoljnem proučavanju državnih interesov in potreb se pooblašča kraljevska vlada, da sme splošno povišati maksimalne in minimalne postavke splošne carinske tarife.

Ta povišba se mora izvršiti procentualno in sme znašati: od 50 % do 100 % iznosa sedanjih postavk za vse minimalne postavke, od 100 % do 200 % za vse maksimalne postavke. Vlada naj sporazumno s posebnim odborom 5 članov, ki jih izvoli začasno narodno predstavništvo, v teh mejah izvrši povišbo; pri tem pa naj pazi, da se ne oškodujejo naši interesi in da se ne prikratijo naše splošne domače potrebe.

Člen 177.

Kraljevska vlada se pooblašča, da sme na vse domače proizvode, ki se izvažajo v inozemstvo, uvesti izvozne carine, ki se morajo pobirati na carinarnicah, ki pa ne smejo presežati 50 % njih vrednosti na domačem trgu.

Člen 178.

Izvozna carina se pobira v bankovcih Narodne banke kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev. Izjemoma se sme odrediti, da se carina plačuj tudi v tuji valuti, ki jo določa minister za finance, toda ne glede na valuto države, v kateri se blago kupuje.

Člen 179.

Če se prepove izvoz iz države ali uvoz v državo predmetov katerekoli vrste, se smatra za tihotapca:

1.) kdor, gredeč po priznani carinski poti, na poziv carinarnice ne pokaže prepovedanih predmetov, a se taki predmeti najdejo ob pregledu njegovih stvari ali pri osebni preiskavi.

2.) kdor na krajih izvan carinarnice po krivih potih ali na skriven način ali sploh po kakršnikoli poti ali na kakršenkoli način poizkusi uvoziti v državo ali izvoziti iz države prepovedane predmete.

Tihotapci se kaznujejo:

- a) z zaporom od treh do šestih mesecev, ako so predmeti zavezani plačilu carine;
- b) z zaporom od 6 do 12 mesev in z denarno kaznijo od 5000— do 10.000— dinarjev, ako predmeti niso zavezani plačilu carine.

Te kazni zapora se ne smejo izpreminjati v denarne kazni ter se podvajajo, ako se je tihotapstvo izvršilo v družbi.

Ako je tihotapstvo izvršeno s prestopnim in zločinskim dejanjem, so storilci tudi kazensko odgovorni po kazenskih zakonih.

Člen 180.

Prehod čez carinsko črto na krajih, ki niso določeni za prehod, se kaznuje z zaporom od treh do šestih mesecev. Če je vsak promet prepovedan, se vse kazni potrojajo.

Člen 181.

Če kdo tihotapi z denarjem (kovanim ali bankovci), z državnimi obveznicami ali vrednostnimi papirji, se zaseženi denar, zasežene obveznice in zaseženi vrednostni papirji v zmislu člena 226. carinskega zakona izroče glavni državni blagajni. Denar se porazdeli tako kakor denar, ki se dobi za prodano tihotapsko blago.

Ako se tihotapec zaloti na dejanju, ga je takoj zapreti. Pobijati morajo tihotapstvo vsi organi državnih in občinskih oblastev. Tudi smejo z zapisniki ugotavljati obstoj dejanja, toda potem morajo spise, storilce in zasežene predmete vedno takoj izročiti najbližji carinarnici zaradi nadaljnje preiskave.

Samo carinarnice so pristojne, da izvajajo preiskavo in da v prvi stopnji izdajajo rešitve in izrekajo denarne kazni.

Kazni zapora izrekajo sodišča, uvodno preiskavo pa izvršujejo carinska oblastva, ki prej z zapisniki svojih organov tudi ugotavljajo dejanje samo.

Člen 182.

Čuvanje meje v carinskem oziru se izroča obmejni četi, ki mora biti vojaško organizirana in poveljevana.

Glede izvrševanja carinske službe je obmejna četa popolnoma podrejena carinskim oblastvom in je njihov organ. Ureditev obmejne čete in njenega razmerja proti oblastvom, katerih organ je, predpiše minister za finance in minister za vojno in mornarico s posebno uredbo.

Člen 182. a.

Vojno ministrstvo mora za to leto pravočasno založiti s predpisano obleko, obutvijo in orožjem vso finančno stražo v kraljevini ter to opremo takoj dati na razpolago generalni direkciji posrednjih davkov. V ta namen se dajo vojnemu ministrstvu na razpolago vsi krediti, ki so v proračunu izdatkov za to leto določeni za nabavo obleke in obutve finančni straži.

Člen 183.

Nekvarno členu 226. carinskega zakona se smejo za carinske ukazne uradnike imenovati tudi oni, ki so polnoletni ter so dovršili gimnazijo ali realko z opravljeno maturo, trgovsko akademijo ali istovrstno trgovsko šolo, ako so prišli nanjo z vsaj štirimi razredi gimnazije ali realke.

Vsi oni, ki so bili med vojno imenovani začasne carinike po členih 1. in 2. zakona o začasnem popolnjevanju uradniških mest med vojno in ki so izpolnili gorenje pogoje glede kvalifikacije, se potrjujejo za stalne carinske uradnike.

Člen 184.

Dosedanji finančni stražniki, ki so služili v Srbiji in Črni gori in ki so se odlikovali v službi z marljivostjo, zaslužnostjo in vestnostjo, se smejo po opravljenem izpitu imenovati za carinske skladiščne ali pomočnike carinskih skladiščnikov, ki se jim obenem določa plača tako, kakor je določeno za carinike (člen 231. carinskega zakona). Tako imenovanim finančnim stražnikom je všteti v leta ukazne službe leta, ki so jih prebili pri finančni straži.

Prispevki, ki so jih vlagali v fond finančne straže, da si zagotove uživanje dosmrtno podpore (člena 251. in 253. carinskega zakona), se morajo vzeti iz fonda finančne straže ter vložiti v vdovski fond. Ta vložitev v vdovski fond se mora vpoštevati pri eventualnem vplačilu izrednega prispevka.

Neodložne in izjemne zakonite odredbe za obnovo ozemlja Srbije in Črne gore, oškodovanega med vojno.

Člen 185.

Minister za pravosodje se pooblašča, da sme uveljaviti:

- a) začasni zakon o moratoriju z dne 26. aprila 1920., ki je predložen začasnemu narodnemu predstavništvu v rešitev in odobritev in ki se mora smatrati za sestavni del tega zakona;
- b) zakonski predlog o povračilu škode, povzročene med vojno, ki je predložen začasnemu narodnemu predstavništvu v rešitev in odobritev in ki se mora istotako smatrati za sestavni del tega zakona;
- c) uredbo o javni likvidaciji stanja, povzročene po vojni, ki je predložena začasnemu narodnemu predstavništvu v rešitev in odobritev in ki je razglašena v „Službenih Novinah kraljevstva Srba, Hrvatov i Slovenaca“ št. 148 z dne 9. julija 1920.;
- d) uredbo o imovini neprijateljskih podanikov, ki je predložena začasnemu narodnemu predstavništvu kot predlog zakona v rešitev in odobritev in kot uredba razglašena v št. 149 „Službenih Novin kraljevstva Srba, Hrvatov i Slovenaca“ z dne 10. julija 1920.**

Člen 186.

Minister za notranje zadeve se pooblašča, da sme sporazumno z ministrom za finance in ministrom za zgradbe uveljaviti določila za ureditev mesta Beograda, ki tvorijo sestavni del tega zakona in so navedena v prilogi pod 2.

Člen 187.

Minister za trgovino in industrijo se pooblašča, da sme uveljaviti izpremembe in dopolnitve zakona o upravi fondov, ki tvorijo sestavni del tega zakona in ki jih navaja priloga pod 3.

Člen 188.

Minister za pošto in brzojav se pooblašča, da sme v interesu čim lažjega zbiranja prihrankov ustanoviti poštne hranilnice v zmislu določil, ki jih obseza priloga pod 4. tega zakona in ki tvorijo sestavni del tega zakona.

Člen 189.

Minister za prehrano in obnovo dežel se pooblašča, da od izvoznikov človeške in živalske hrane kakor tudi drugih zemeljskih pridelkov (lesa, oglja, železa, cementa in industrijskih produktov — izkratka važnejših državnih proizvodov) pridržuje v naturi in brezplačno 5—10 % izvoznega blaga, in sicer zaradi obnove in prehrane dežel, v prvi vrsti pasivnih krajin.

Člen 190.

Ministrski svet se pooblašča, da sme vnovčiti bone, ki jih morata Srbija in Črna gora dobiti po mirovni pogodbi, do zneska 500.000.000 dinarjev, v kolikor ne bi krediti, določeni v proračunu, zadoščali za dejanski vpliv na obnovo Srbije in Črne gore in za pokritje izrednih izdatkov v vseh strokah državne uprave vse kraljevine.

Člen 191.

Ta vsota se mora uporabiti v prvi vrsti:

- a) za čiščenje komunikacij;
- b) za upostavljanje javnih naprav, uničenih med vojno;
- c) za nabavo živine, kmetijskih priprav in kmetijskega orodja;
- d) za obnovo industrije in obrti, uničene med vojno;
- e) za okrepitev državnega kredita;
- f) za vsa nujna hidrotehnična dela.

Člen 192.

Posojila iz te vsote se smejo dajati v glavnici ali v obliki garantirane anuitete, in sicer po potrebah, ki jih obrazlože pristojni ministri po odobritvi ministra za finance in zaslišanju ministrskega sveta.

Druga določila.

Člen 193.

Skladno s členoma 14. in 21. zakona o ustroju ministrstva za zunanje zadeve z dne 1. novembra 1886. in o uredbi organizacije ministrstva za zunanje zadeve, diplomatskih zastopništev in konzulatov kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev v inozemstvu z dne 5. maja 1919., se računi nastopnim državnim uradnikom:

* Uradni list pod št. 296.

** Uradni list pod št. 284.